

Nova pot

Ni slučaj, nujnost zgodovinskega razvoja je privedla do tega, da je ideja vseslovenske enotnosti z velikim ruskim narodom na čelu ena najnaprednejših, kar najpristnejših demokratičnih idej, da je to ideja, ki utrjuje in pospešuje tudi solidarnost vsega demokratičnega in naprednega človečanstva.
Boris Kidrič.

Cena —.40 RM, mesečno 1.20 RM

Leto I. - Štev. 5

Informacijski vestnik OOOF Celje, izhaja vsako soboto

V Celju, dne 30. junija 1945

Na sestankih OF

Ustanovitev sodišča narodne časti je sprejelo prebivalstvo celjskega okrožja z velikim navdušenjem. Povsod si slišal in slišiš komentar: »Tudi pri nas bo imelo to sodišče dovolj dela.«

Vaški, tovarniški in kvartni sestanki so bili doslej prav za prav sodišča narodne časti v malem. Na njih so udeleženci ugotavljali, koliko je ta ali oni prebivalec njihovega kraja, kvarta, nacionalno čist, in ostro zahtevajo kazen za velike in majhne grešnike, za velike veliko, za majhne pa majhno.

Ljudje nikakor ne morejo razumeti, da še doslej niso klicani na odgovor tisti protiljudski oblastniki stare Jugoslavije, ki so s svojo petokolonsko politiko omogočili Nemcem, da so z lahkoto zasedli naše kraje. Ljudje ugotavljajo, da so razni tkzv. voditelji naroda, ki so šli Nemce sprejemati, dali hitlerjevcem na zunan moralno oporo za zasedbo in mešali nepoučene množice, ki so v njih videle ljudi s širšim razgledom. Soglasna ugotovitev vseh sestankov je, da se morajo taki »voditelji« iz stare jugoslovenske politične preteklosti zagovarjati pred sodiščem narodne časti.

Posebno obsojajo ljudske množice tiste hlapčevske duše, ki so se popolnoma prodale Nemcem, se proglašale za »Volksdeutsche«, pomagale Nemcem aktivno pri germanizaciji slovenskega življa samo zato, da bi lastne komodnosti, ki ji taki tipi pravijo eksistenca, ne spravljali v nevarnost. V kolikor jih njihovo hlapčevstvo ni zavedlo v neposredno narodno izdajstvo, je najmanjša kazen, ki jih bo doletela, izguba državljskih pravic. Hlapčevstvo in odpadništvo je dajalo potuho in opravičilo nemškimi zločinom nad prebivalstvom našega okrožja.

Tudi tistim, ki so imeli v Heimbundu najrazličnejše funkcije, sodelovali v Wehrmannschaft, se »odlikovali« v hajkah na partizane in tistim, ki so bil do zadnjega na vodilnih položajih v nemških državnih službah, je treba natančno izprašati vest, zahtevajo povsod na sestankih. Ljudje se zavedajo, da so razni »führerji« in »leiterji« ter razni Slovenci v nemški uradniški službi omogočali — kljub temu, da nimajo mogoče nobenih večjih zločinov na vesti — Nemcem, da so preko njih izvajali svojo raznarodovalno in zločinsko politiko.

Mladina posebno ostro postavlja vprašanje tistih deklet, ki so pozabila na svojo deklško in narodno čast in se vlačila z Nemci. Mladina uvideva sicer, da je treba to ali ono razumeti, jasno pa je, da je ravno zaradi tega treba klicati na odgovor tista dekleta in žene, ki so stalno teptale svojo čast in pozabljale, da so Slovenke in niso nikdar niti poskušale, da bi svoj greh oprale s sodelovanjem v narodno-osvobodilni borbi. Sodišče narodne časti jim mora javno povedati, da so v očeh naroda izgubile svojo čast.

Tovarniški delavci zahtevajo kazen za podjetnike, ki so dali podjetja na razpolago okupatorju za vojne potrebe in jih prisilili, da so morali delati za nemški vojni stroj; kaznovati je treba tudi tiste inženirje in

Tovariš minister Leskovšek med nami

Večtisočglava množica je 24. junija prisostvovala okrožnemu zborovanju v Celju

Od vsepovsod so se v nedeljo, dne 24. junija, zgrinjale ljudske množice, da pozdravijo svojega človeka, človeka, ki se je skozi dolga leta boril za njihove pravice, ministra tovariša Franca Leskovška.

Z velikim navdušenjem je ljudstvo ob pol 10 sprejelo goste: ministra za industrijo in rudarstvo, tovariša Leskovška Franca, člana predsedstva AVNOJ-a generallajtnanta tovariša Avšiča, zastopnika III. Jugoslovenske armade tov. majorja Popoviča Vlada, šefa kabineta ministrstva za industrijo in rudarstvo tov. Vidmajerja, članico Glavnega odbora AFŽ za Slovenijo tov. Marijo Leskovšek ter vse ostale zastopnike naše vojske in civilne oblasti.

Sekretar OOOF Celje, tov. Gašperič, je po pozdravu vseh navzočih v uvodnem govoru dejal, da slavimo v slovenskem, osvobojenem Celju danes velik zgodovinski dan.

Ta dogodek je za nas še prav posebne važnosti zato, ker je tov. minister izšel iz delovnega ljudstva in šel skozi težko borbo za pravice slovenskega naroda. Prvič v zgodovini naših narodov se dogaja, da je postavljen minister iz naše sredine, iz sredine delavcev.

Po kratkem opisu narodno-osvobodilnega pokreta in velikih pridobitev naše zmage je minister tov. Leskovšek dejal med drugim:

Čakajo nas še težke in ogromne naloge.

Slovenija in tudi vsa ostala Jugoslavija je porušena, požgani so domovi, porušene železnice. Vse to je treba popraviti, če hočemo dvigniti blagostanje v naši državi. Zgraditi moramo našo narodno oblast in to bomo dosegli s tem, da naše ljudstvo spolitiziramo. Danes mora biti ljudstvo organizirano v okviru OF. Sleherni človek mora sodelovati, vsa-

delovodje, ki so vse svoje zmožnosti vložili v delo za nemško vojno proizvodnjo, prigajali delavce k delu za Nemce in preganjali vsako sabotažo.

Ljudska sodba, ki prihaja do izražanja na sestankih, zborovanjih in mitingih, bo vsekakor tudi sodba sodišča narodne časti.

Na nekem vaškem sestanku so mi rekli kmetje: »Če bomo znali dovolj odločno poiskati vse izdajalce, velike in male, bomo vladali mi, ljudstvo, če pa ne, pa bodo vladali oni sami.«

Sodišče narodne časti bo onemogočilo vsem rafiniranim političnim spekulantom, da bi še kdaj špekulirali z narodovo usodo in svojo častjo, utrdilo bo oblast poštenim, širokim ljudskim množicam ter jasno pokazalo, da je narodna čast dobrina za vse, ne samo za široke ljudske množice, temveč za vsakogar, ki hoče biti enakopraven član slovenske skupnosti in polnopraven državljan v novi Jugoslaviji, da je narodna čast vredna več kot trenutna udobnost in zaslužek.

kdo mora vpreči vse svoje sile za gospodarsko obnovo, zaposleno mora biti vse, dela je dovolj!

Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da so

v naši sredi še sovražniki, saboterji in petokolonski. Tem ljudem je treba napovedati kar najostrejši boj. Danes ne sme biti pri nas človeka, ki bi sodeloval pri reakcionarjih! Te je treba brezpogojno razkrinkati in takoj javiti merodajni oblasti. Kjerkoli bi opazili, da ni kaj v redu, je treba nemudoma javiti na pristojno mesto. Tako bo mogla naša oblast napraviti red in bomo s tem, da očistimo naš narod takih elementov, našo oblast tudi utrdili! To so predpogoji, da si zgradimo res ljudsko narodno oblast.

Član predsedstva AVNOJ-a, generallajtnant tov. Avšič, je nato poudaril, da

osvoboditev celotnega slovenskega naroda

še do danes ni končana. Še danes čakajo naši bratje na Koroškem in Primorskem na osvobojenje in odločitve mirovne konference. Naša dolžnost je, da jim pri njihovi borbi za svobodo nudimo vso moralno in materialno pomoč, da bodo vključeni v demokratično in federativno Jugoslavijo, ki jo tako ljubijo. Vsak dan

slišimo o dnevni manifestacijah progresivnega ljudstva v našem Primorju in Trstu, tako od strani Slovencev kakor tudi Italijanov.

Po pozivu majorja tov. Vlade Popoviča, da stojimo skupno v borbi proti zadnjim ostankom fašizma in bele garde kakor da tudi skupno pomagamo pri izgradnji porušene železnice in obnovi rudnikov, je okrožni sekretar tov. Gašperič v svojem zaključnem govoru poudaril, da

reakcija še ni uničena.

Z vso silo poskuša ovirati in sabotirati naše obnovitveno delo na gospodarskem poprišču. S skupnim naporom vseh zdravih narodnih sil pa bomo te zadnje ostanke fašističnih in reakcionarnih elementov iz naše sredine izločili. Ravno tako obljublamo naši slovenski narodni vladi in našemu velikemu maršalu Titu, da bomo storili vse, da bratstvo in edinstvo jugoslovenskih narodov ohranimo in okrepmo, kakor bomo storili tudi vse za izgradnjo naše porušene domovine.

Ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo referatom govornikov in jih na mnogih mestih prekinjalo z navdušenimi klici naši vojski, maršalu Titu, bratski Sovjetski zvezi in njenemu genialnemu vodji, maršalu Stalinu.

Štiriletnica vstopa SZ v vojno

Ob priliki proslave štiriletnice zahrbtnegega napada Nemčije na Sovjetsko Zvezo se je vršil v Celju velik manifestacijski miting, kateremu je prisostvoval zastopnik ruske misije, major tov. Sokolov, dalje oficirji III. Jugoslovenske armije in člani OOOF Celje.

Tov. Iva Rakar je v imenu Okrožnega odbora pozdravila vse navzoče in v kratkih besedah orisala pomen tega velikega dne.

Major tov. Sokolov je nato prikazal kratek potek gigantske osvobodilne borbe Rdeče armade ter vseh narodov Sovjetske Zveze. Poudaril je, da so tudi jugoslovenski narodi v tej skupni borbi utrpeli veliko žrtev in s svojo junaško borbo mnogo doprinesli h končni zmagi nad fašizmom. To bo znala Sovjetska zveza tudi ceniti.

Član OOOF Celje, tov. Tone Rader, je nato podal natančnejšo sliko te vojne in med drugim dejal:

»Skozi štiri leta je Rdeča armada lomila nemški fašizem, premagujoč največje težave in končno zmagala. Pri vsem tem gre velikanska hvaležnost in priznanje največjemu možu — maršalu Stalinu. Pod njegovim vodstvom je Sovjetska zveza iz te vojne izšla še bolj močna kot je šla vanjo. Zgodovina človeštva ne pozna vojske, ki bi se tako hitro dvignila in zmagala kot Rdeča armada.

Isti dan pred štirimi leti se je ustanovil Glavni štab slovenskih partizanskih čet. Slovenski narod je zgrabil za puške, stopil v borbo za pravico, za svojo svobodo. Jugoslovenski narodi so šli v borbo za neodvisnost z zavestjo, da imajo največjo oporo v Sovjetski zvezi, ki je nudila zlasti v prvih časih največjo moralno oporo našim partizanskim četam. Vztrajnost sovjetskega ljudstva je vodila borbeni duh našega naroda, ki je šel neustrašno v boj, dokler niso zrastle te čete v zmagoslavno armado, ki je skupno z Rdečo armado uničila nemški fašizem.

V tej krvavi štiriletni borbi so jugoslovenski narodi skovali trdno bratstvo, skupno premagali vse težave in korakali od zmage do zmage. To bratstvo je ustvarjeno na temelju, ki so ga zgradili naši najboljši borci s svojo krvjo in svojim življenjem. Noben narod ne bo mogel zasejati več razdora med nas, ker se danes jasno zavedamo: »Eno smo!« Večno bo bratstvo in edinstvo med našimi narodi in narodi Sovjetske zveze.

Iz te borbe je zrastle tudi pogodba tesne povezanosti — pogodba med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Ta pogodba garantira jugoslovenskim narodom, da se bodo razvijali v miru, da bodo ohranili sadove naše štiriletnice borbe. Zavedamo se pa, da kljub vsem našim naporom in žrtvam

ne bi uspeli, če ne bi prejeli moralne in materialne pomoči od Sovjetske Zveze. To materialno pomoč nam Sovjetska zveza še danes izkazuje in nam pomaga, da bomo čimprej obnovili našo porušeno domovino.

Današnji dan nas mora prežeti z brezmejno ljubeznijo do naše bratske Redče armade in zmagoslavnega so-

vjetskega ljudstva. Bolj iskrenega zaveznika jugoslovanski narodi niso mogli najti, kot so ga našli v bratski Sovjetski zvezi.

Po govoru zastopnika III. Jugoslovanske armije, majorja tov. Popovića, je delavski pevski zbor zapel »Zdravo hrabri bojovníki«. Z našo himno se je pomembna manifestacija zaključila.

Celjski vojni zločinci...

Prva javna razprava proti vojnim zločincem v Ljubljani po osvoboditvi.

Ne samo Celje in vsa okolica — cela Slovenija, Jugoslavija in ves svobodoljubni svet je z zanimanjem sledil prvi javni razpravi proti enajstim vojnim zločincem in domačim izdajalcem, ki se je vršila dne 23. junija 1945 v Ljubljani pred izrednim vojaškim sodiščem, katerega predsednik je bil kapetan Bogataj Bogomir.

Na zatožni klopi

so sedeli znani pobudniki, organizatorji, pomagači in neposredni izvrševalci množičnih ubijanj, mučenj, nasilnega izseljevanja prebivalstva, odgonov na prisilno delo, požigov, uničevanja in ropanja državne imovine, funkcionarji terorističnega aparata in njegovih oboroženih formacij.

Propagandni šef Heimata v Celju, renegat nemške narodnosti Paidasch Edvard; Ortsgruppenführer ozir. namestnik Bauernführerja Nemeč Skoberne Pavel, propagandni šef v Braslovčah; Slovenec Robida Viktor; celjski župan, zagrižen nacist in personalni referent Heimata, Nemeč Himmer Robert; ovaduh in nemški komisar, Nemeč Krell Jožef; intelektualni vodja nemštva in goreč pobornik germanizacije na Štajerskem, odvetnik nemške narodnosti dr. Skoberne Jurij. Narte Velikonja, predsednik zimske ozir. socialne pomoči, eden idejnih vodij belogardizma in pozneje domobranstva; Kosmač Rudolf, znani narodni izdajalec in ovaduh; Jelen Franc, ovaduh v službi Italijanov; Bitenc Jože, domobranski nadporočnik, komandir VI. čete na Rakeku ter aktivni voditelj in organizator teroristične organizacije »Črne roke« ter njegov pomočnik Arhar Franc.

Več tisoč ljudi je preplavilo trg pred sodnišče.

Ker je bilo v porotni dvorani premalo prostora za vse, ki so se zanimali za potek procesa, so bili na trgu pred sodiščem nameščeni zvočniki, ki so prenašali razpravo.

Major Stante Jernej, javni tožilec

je prebral obtožnico proti navedenim zločincem. Razkril je vsa nešteta podla zločinstva in zahteval zanje kazni po čl. 16 Uredbe o vojaških sodiščih.

Pri čitanju obtožbe in pri zagovorih posameznih obtožencev je bilo videti pretresljive prizore. Mlado dekle je izdajalcu dr. Skobernetu Juriju, ki je hotel dokazati, da je uganjal vendar »samo denarno politiko«, objokano zaklicalo: »Gospod Skoberne, me poznate? Kri mojeg brata in zaročenca je na vaših rokah!«

Ko je renegat Paidasch zagotavljal, da on vendar ni osebno ubijal, pač pa, da je sestavljal liste za izseljevanje (kar po njegovem vendar ni tako hud greh!), ga je stara žena opozorila: »Ali se vam niso smilili naši pošteni ljudje, ki ste jih dali izseliti, da so po taboriščih umirali počasne smrti? Mrtva trupla naših naj-

boljših slovenskih fantov, katerih smrt ste z ovaduhstvom zakrivali, vpijejo po maščevanju — maščevani bodo!«

Javni tožilec major Stante pa je vprašal Paidascha: »Ali je po vašem mnenju Göbels vojni zločinec?«

Paidasch: »Da.«

Javni tožilec: »Vi ste mali Göbels, na manjšem ozemlju... tudi Göbels lastnoročno ni streljal in vendar je sokriv smrti milijonov ljudi.«

Skoberne Pavel je priznal, da je že marca 1941 sestavil sezname za izseljevanje in iztrebljenje naših slovenskih ljudi.

Himmer Robert, nekdanji celjski župan, ki ima na vesti nešteto zločinov in pobojev, se je izgovarjal, da je samo »nedolžna žrtev svinj, ki so prišle iz rajha.«

Jok starčka, ki je z neizmerno boleščjo gledal morilce svojih otrok, je ganil vso dvorano.

Za tem se je zagovarjal član SD (Sicherheitsdienst) Robida Viktor, znani ovaduh, ki je priznal, da je vršil že pod Jugoslavijo vohunsko službo. Pod Nemčijo se je udeleževal kot propagandist, agent ASD, aktivni policist, in se udeleževal pri zapiranjih, izseljevanjih in streljanjih nedolžnih Slovencev. Izjavil je, da je te službe moral sprejeti in da se zaradi tega čuti popolnoma nedolžnega. Državni tožilec mu je odgovoril, da tako ne govori samo on, ampak tudi vsi njegovi bivši voditelji: »Vi ste nedolžni kot ves fašizem, samo da je v Evropi na milijone poklanih ljudi!« Kot v odgovor je bolešno vzkliknila vsa objokana mati: »Ubil si mojega sina!« »Obrni se, da te vidimo, ki si ubil nedolžnega otroka!« je zopet vzkliknila druga.

Razjarjena množica pred sodiščem je z glasnim vzklikanjem »Smrt izdajalcem!« ali »Smrt je še premalo!« zahtevala najostrejšo kazni za te izpljunke človeštva.

Poleg celjske skupine je stala pred sodiščem še

skupina belogardističnih voditeljev in morilcev.

Velikonja Narte, znan izdajalec in belogardist, ki je na razpravi izzval s svojo smešno ideologijo bučen smeh. Bil je voditelj tiste stranke, ki je bila kriva množičnega zapiranja in odгона v internacije. S svojo lažljivo propagando je preslepil marsikaterega naivnega, saj sta njegova soobtoženca Bitenc in Arhar, ki sta priznala cel niz umorov in pobojev, izpovedala, da sta morila zato, ker sta bila zapeljana od belogardistične propagande. Bitenc pravi: »Bil sem človek, a postal sem zver!«

Kosmač Rudolf je izdal Hribnikovo delavnico, ki je izdelovala orožje za partizane. Vsi, lastnik in delavci, so bili zato ustreljeni. Kosmač je šel za kratek čas prostovoljno v internacijo. Njegova žena je za to izdajstvo zahtevala od gestapa 2 odstotka celokupne vrednosti Hribnikovega podjetja.

Jelen Franc, partizanski dezertar in italijanski ovaduh v zaporih, je

priznal, da je bil špijon vsaj pri štirih jetnikih in da je za to dobival dvojni obrok hrane.

S tem je bil zagovor cele skupine slovenskih narodnih izdajalcev izčrpan.

Po zaslišanju so govorili tovariši glavni javni tožilec za Slovenijo major Stante Jernej in branilca obtožencev.

Sodni senat se je nato umaknil na tajni posvet.

Tisočglava množica pred sodnišče in v porotni dvorani je nestrpno pričakovala obsodbe vojnih zločincev. Po enournem premoru je predsednik senata, kapetan Bogataj Bogomir, razglasil sodbo:

V imenu narodov Jugoslavije so vsi obtoženci obsojeni na smrt, na

Tedenske politične vesti

Sovjetske čete zasedle zapadno Saško. Luksemburški radio je objavil poročilo ameriške 12. armadne skupine, da so sovjetske čete zasedle ozemlje zapadne Saške, kjer so bile doslej ameriške čete. Poročilo pravi nadalje: »Po pogajanju med ameriški in sovjetski štabnimi poveljniki so se ameriške čete umaknile 160 milj in izpraznile zapadno Saško za črto Halle-Merseburg, področje, ki zavzema okoli 10.000 kvadratnih milj.

V Siriji še vedno vre. V Siriji so nastali novi nemiri in je prišlo do novih spopadov med domačimi in francoskimi četami. Oddelki sirijskih patriotov so napadli zlasti francoske posadke vzdolž sirijsko-turške meje. Več posadk je bilo likvidiranih.

V Moskvi dosežen sporazum o sestavi poljske vlade narodne enotnosti. Moskva, 23. junija. Kakor je bilo že javljeno, so bili ljudski komisar za zunanje zadeve ZSSR Molotov, britanski veleposlanik sir Archibald Clark Kerr in veleposlanik Združenih držav Amerike Harriman opolnomočeni od krimskone konferenice treh zavezniških sil, da se posvetujejo s člani začasne poljske vlade in z drugimi demokratičnimi voditelji iz Poljske in iz tujine, da bi se preosnovala začasna poljska vlada na širši demokratični osnovi z vključitvijo demokratičnih voditeljev iz Poljske same in izmed Poljakov v tujini, in da bi se sestavila začasna poljska vlada narodne enotnosti. Predstavniki začasne Poljske republike so: predsednik Boleslav Bierut, podpredsednik Vladislav Kowalski, ministrski predsednik Edvard Osubka-Moravski in ministrski podpredsednik Vladislav Gomulka. Nadalje je v vladi pet demokratičnih voditeljev iz Poljske in trije poljski demokratični voditelji iz tujine.

Češkoslovaški državniki v Moskvi. Moskva, 23. junija. V Moskvo so prišli češkoslovaški ministrski predsednik Fierlinger z ženo, minister za narodno obrambo general Svoboda, minister za zunanjo trgovino Ripka, minister za zdravstveno zaščito Prohazka in drugi. Istočasno je prišel veleposlanik ZSSR v Češkoslovaški, Zorin. Na osrednjem letališču so dospele pozdravili podpredsednik Sveta ljudskih komisarjev in ljudski komisar za zunanje zadeve ZSSR Molotov in drugi visoki predstavniki civilne in vojaške oblasti.

Anglija odreka nadaljnje priznanje poljski vladi v Londonu. London, 23. junija. V londonskih uradnih krogih se doznava, da bodo Anglija, Amerika in Sovjetska Zveza takoj priznale novo enotno poljsko vlado, ki je bila sestavljena na podlagi moskovskega sporazuma. Istočasno bodo vse tri velesile odrekle nadaljnje priznanje in podporo dosedanji poljski begunski vladi v Londonu.

Francovi Španiji bo zabranjen pristop v organizacijo Združenih narodov.

trajno izgubo državljanских pravic in na zaplembo njihove imovine. Nato je predsednik senata na kratko obrazložil razloge, ki so sodišče vodili pri presoji krivde obtožencev in odmeri njihove kazni. Predsednik senata je omenil še, da postane sodba pravomočna, ko jo bo potrdilo višje vojaško sodišče.

Razsodba višjega vojaškega sodišča.

Višje vojaško sodišče za Slovenijo je pod predsedstvom majorja Marka Simčiča ter članov sodnikov, majorja Anteja Novaka in kapetana dr. Zabarja Jožeta, prvostopno sodbo izrednega vojaškega sodišča v zadevi Paidascha Edvarda in soobsojencev na nejavni seji dne 24. junija 1945 v celoti potrdilo, tako v izreku o krivdi kakor v izreku o kazni.

San Francisco, 22. junija. Dne 19. junija so na večernem sestanku komisije št. 1, ki je poslušala poročila odbora št. 2, o članstvu bodočih organizacij, številni odposlanci podpirali pobudo mehiškega delegata, naj se zastopnikom fašistične Francove Španije ne dovoli pristop v bodočo organizacijo Združenih narodov.

Izid kanadskih volitev. Oficielno štetje glasov pri kanadskih volitvah sedaj izkazuje, da se je število liberalnih mandatov znižalo na 118, dočim dobijo konzervativci 66, zadružno-zajedniška federacija 28, stranka družbenega zupanja 13, nezavisni 8, nezavisni liberalci 8, ljudski blok 2, nezavisni napredni konzervativci 1, napredna delavska stranka 1, nezavisna zadružna federacija 1 mandat.

Belgijsko ljudstvo zahteva odstop kralja Leopolda. Iz Bruxellesa poročajo: Zdi se, da se gibanje proti Leopoldu zaveda svoje moči glede na kraljevo odločitev, ki jo je sporočil včeraj iz Salzburga, da se vrne na belgijski prestol. V soboto se je vršilo tu več sestankov, ki so jih organizirale komunistična, socialistična in liberalna stranka ter delavske zveze in na katerih so zborovalci zahtevali odstop kralja.

Manifestacija sovjetsko kanadskega prijateljstva. Ottawa, 26. junija. Nacionalni svet sovjetsko-kanadskega prijateljstva je poslal ob priliki četrte obletnice domovinske vojne Sovjetske zveze poslanico sovjetski vladi. V poslanici piše: Skupno smo izvojevali zmago, sedaj pa je treba, da skupno vzpostavimo mir. Svečano se zavezujemo, da bomo vložili vse naše napore za vzdrževanje najboljših odnosov med našimi deželami.

Churchil napoveduje sestanek v Berlinu. London, 26. junija. Ministrski predsednik Churchill je na sestanku v Sandbahu grofiji Cheshire, ki ga je imel drugi dan svojega volilnega potovanja po Angliji in Škotski, izjavil: »V nekaj tednih bom odšel v Berlin ali v njegovo bližino, da se bom udeležil zelo važnih razgovorov. To sicer ni mirovna konferenca, vendar se bom tam sestal s predsednikom Trumanom in maršalom Stalinom zaradi ureditve mnogih sedanjih težkoč.«

Obsodba Marcela Bluma. Sodišče je obsodilo na smrt Marcela Bluma, bivšega šefa gestapa v Angoulenu v južni Franciji, ker je odgovoren za usmrtnitve in deportacije desetine Francozov.

RADIO »SVOBODNI MARIBOR« oddaja na valovni dolžini 245 m
Zjutraj: 6.30 do 7.30 poročila in ob
Zjutraj: 6.30 do 7.30 poročila in objave (vmes plošče), 7.30 do 8 poizvedbe in poročila, — Opoldne: 12.30 do 13 uradne objave, 13 do 13.15 poročila, 13.15 do 13.30 lokalne vesti, 13.30 do 14.30 koncert salonskega orkestra. — Zvečer: 18.30 do 20 koncert, 20 do 20.30 poročila in objave, 20.30 do 21 reportaže, predavanja, 21 do 21.30 plošče.

Naša mladina za II. kongres

Mladina danes in mladina pred štiri leti — kakšna razlika! V nekdanji Jugoslaviji utesnjena med štiri šolske stene, kjer so jo mučili s suhoparnim učenjem in nasilnim »vlivanjem v glavo«, kjer so jo odvrčali od vsakega političnega udejstvovanja — »politika ni za mladino!« — tako so pravili in v njej zavirali vse napredne misli. A danes? Štiriletna Narodno-osvobodilna borba je mladino popolnoma preobrazila. Danes je postala mladina važen činitelj v NO in OF odborih, da, tako važen činitelj, da naši organi ljudske oblasti brez nje zelo težko ali celo ne morejo uspešno delovati.

Tako se je sekretar nekega krajevnega odbora pritoževal, kako veliko napako so storili, ko niso v njihov odbor sprejeli nobene mladinke; naša kolportarja sploh ne deluje, nabitralne akcije za RK, naše ranjence in pogorelce pa so naravnost porazne — to napako bomo morali takoj popraviti!

Ko naša mladina vidi, kako potrebno je danes njeno delo, se hoče za to delo tudi usposobiti. Samoiniciativno se na sestankih politično izobrazuje in postavlja načrte za bodoče delo. Šola ji danes ni več neka prisiljena stvar, kamor se pač mora iti — ne, šla ji postaja ustanova, kjer dobiva potrebno znanje za svoje življenje. Pri tem se zaveda, da ne sme biti današnja šola več taka kot nekdanj, kjer bi lahko z mladino delali, kakor bi hoteli, ampak da ima pri ureditvi šole tudi ona nekaj besede.

Pred nekaj dnevi je prišla na Okrožno načelstvo osnovnih šol delegacija šolske mladine neke podeželske osnovne šole. Njihova učiteljica je dobila premestitveni dekret,

vsejšolski mladini pa je bila zelo priljubljena in mladincem nikakor ni šlo v glavo, da bi se morali od svoje dobre učiteljice posloviti. Skrivaj so poslali svojo delegacijo na Okrožno načelstvo: »Mi hočemo, da ostane učiteljica na naši šoli! Tako dobra je z nami in vsi jo ljubimo; kamor bo šla ona, gremo tudi mi za njo!«

Ponosni so danes naši mladinci in mladinke. V Ljubljani se je vršil njihov II. kongres. Mladina celjskega okrožja se je že od decembra lanskega leta pripravljala na ta veliki dogodek. Sedaj je poslala svoje delegate v Ljubljano in ti so ponesli darila za njihovega ljubljenelega maršala Tita in za mladino naše Primorske ter Koroške. Mladina pa, ki je ostala doma, je v teh njihovih velikih dneh prirejala zborovanja, kulturne večere in manifestacije, zažigala kresove, ki jih je v našem okrožju gorelo preko tisoč, ter se spominjala padlih borcev za svobodo in krasila njihove grobove. Na dan, ki je bil posvečen delu, je po vseh tovarnah delala preko normalnega delovnega časa. Mladinci v tovarni »Vesten« in v Laškem so delali dve uri več. Celjska mladina je priskrbela iz tovarne »Vesten« tisoč komadov posode, iz tovarne »Metka« pa balo blaga za mladino v Bosni. Za bosansko mladino so zbirali tudi po drugih okrajih. Tako so n. pr. v okraju Slov. Konjice zbrali šest zabojev hrane.

II. kongres je dal naši mladini novega zažona k delu, naša mladina se bo še bolj poprijela dela za obnovo naše domovine in še bolj pripomogla k zgraditvi take Jugoslavije, kakršno so si želeli tisti, ki so zanjo padli in kakršno hočejo vsi narodi Jugoslavije.

Po naših tovarnah

Minister Leskovšek si je ogledal tovarne našega okrožja

V ponedeljek, dne 25. junija si je tov. minister Leskovšek ogledal nekatere industrijske obrate v celjskem in deloma v mariborskem okrožju.

V spremstvu šefa kabineta, tov. Vidmajerja, in članov Okrožnega odbora OF Celje si je ogledal obrat Vesten v Celju, kjer izdelujejo emajlirano posodo. Tov. minister se je živo zanimal za stanje surovin ter

posetil vse oddelke, da si napravi čim jasnejšo sliko podjetja.

Pri pregledu oddelka so delavci navdušeno pozdravljali tov. ministra, saj so ga kot celjskega rojaka in nekdanjega vajenca v tovarni vsi prav dobro poznali.

S stanje v tovarni je bil tovariš minister v avnem zadovoljen in je s svoje strani delavcem obljubil, da bo storil vse, da se bo proizvodnja čim bolj dvignila.

Obrat cinkarne je bil v tej vojni vsled bombardiranja deloma porušen, a obnovitveno delo že dobro napreduje. Tudi tukaj si je tov. minister ogledal vse oddelke kakor tudi izgotovljene proizvode ter je poudaril, da je obrat za našo gospodarsko obnovo izredne važnosti.

Za letošnje potrebe je bilo iz celjske cinkarne nakazane in smotrno razdeljene med vse vinogradnike in hmeljarje 60 ton galice.

Popoldne se je vršil ogled rudnika Pečovnik pri Celju. Tov. minister se je zanimal za produkcijsko zmoglost tega rudnika. Ogledal si je načrte in se prepričal, da bo ta rudnik lahko z malenkostnimi investicijami dvignil produkcijo za kakih 50 ton na dan. Premog v tem rudniku je dobre kvalitete, saj ima nad 5000 kalorij.

Tudi tekstilno industrijo v Laškem si je tov. minister skrbno ogledal. Tovarna je v najlepšem redu in v polnem obratu. Izdelujejo

koce in deloma tudi blago za moške obleke. Tovarna predeluje surovine iz starih cunj, ki so danes važna surovina. Vsaka cunjja pri krojačih in šiviljah naj bi našla pot nazaj v tovarno, ki jo bo predelala v novo blago.

Nato se je vršil ogled pivovarne Laško. Ta tovarna je na prvi pogled videti popolnoma uničena. Bila je trikrat močno bombardirana. Ko pa so ruševine sedaj odkopali, se je pokazalo, da so skoraj vsi stroji ohranjeni.

Tovarna ima 68 cistern po 250 hl. Letna produkcija znaša do 60.000 hl. Laško pivo je slovelo kot eno izmed najboljših. Pivovarna bo v kakih 3 do 4 mesecih popravljena.

Tov. minister je dejal pri odhodu: »Posvetili bomo vso pažnjo tej pivovarni. Pivo bo v bodoče množični proizvod in si ga bo naš rudar in delavec po težkem delu lahko privoščil vsak dan.«

Naslednji dan si je tov. minister ogledal še podjetja Cugmajer in Gruber, tovarno bakrenih izdelkov v Slovenski Bistrici. Ta obrat je edini te vrste v Jugoslaviji. Glavni izdelek te tovarne so bakrene plošče za parne kotle. Mnogo izdelajo tudi raznovrstne bakrene žice, deloma tudi cinkove žice in plošče. Obrat je skoro nepoškodovan in dela naprej. Zaloga surovin bo zadostovala za približno 2—4 mesece.

V Konjicah se je ustavil v usnjarni Laurič. To je moderen obrat. Vendar je okupator odpeljal mnogo strojev za izdelovanje specialnega usnja, jermenja itd. Sedaj izdelujejo tam v glavnem usnje za čevlje. Zaloge so precej pičle. Tovarna je deloma požgana, vendar jo pridno obnavljajo.

Nazadnje si je ogledal še Štajersko železno industrijo v Žrečah. Ta obrat so za časa okupacije partizani minirali in ga precej porušili. V podjetju so namreč izdelovali sekire za okupatorjevo vojsko. Sedaj je vse na delu za hitro obnovo. Medtem ko popravljajo stavbe, že tudi pridno kujejo sekire, krampe, lemeže, plužna železa, razna kladiva itd. Okrog sto kovačev vihti kladiva ter izdeluje orodje za našega kmeta.

Surovin ima tovarna še za pol leta. Zaloga izgotovljenih izdelkov je pa prav lepa. Očividno okupator ni utegnil teh stvari več odpeljati, kar nam bo sedaj prav prišlo pri naši obnovi.

Tov. minister Leskovšek je podal o vsakem podjetju izredno jasno sliko. Vidi in pozna skoraj vse ljudi. Povsod vlada prepričanje, da je na tem važnem mestu mož, ki ima vse lastnosti za vodstvo ministrstva industrije in rudarstva.

NAVOD

je izpolnil svoje naloge

Kljub temu, da je posebno v pogledu zalog živeža bilo celjsko okrožje zelo oropano po okupatorju je uspelo podružnici »NAVOD-a« za tukajšnje okrožje že v treh tednih na lastnih tleh dobaviti odgovarjajočo količino za preskrbo okrog 270.000 prebivalcev. Bilo je predvsem potrebno zadostiti potrebe mest in rudarskih revirjev.

Za prihodnjo julijsko periodo že premore skladišče NAVOD-a primerno količino prehrane za kritje življenjskih potrebščin. V okrožju je zaposlenih večje število valjenih mlinov, za katere se je dobavilo 400 ton žita. Znatne pošiljke žita in drugih živil, kakor maščobe, sol, kvas ter vseh vrst pijače so že na potu. Tudi razna zrna za olje se nahajajo v oljarnah tukajšnjega okrožja.

Naš maršal Tito
ob obisku v Celju dne 1. junija

Prihajamo z II. kongresa ...

Veliko žrtev je naša slovenska žena doprinesla v Narodno osvobodilni borbi. Velik je njen delež pri naši končni zmagi. Z osvoboditvijo celokupnega ozemlja je tudi za naše žene nastopil nov način njihovega delovanja. Potrebno je bilo, da so se sestale, podale račun o svojih doprinosih k naši zmagi in naredile načrt za bodoče delo.

Žene iz Savinjske doline in Kozjanskega so nam jasno predočile, kako so za časa najhujšega besnenja okupatorja in domačih izdajalcev stregle našim ranjencem in skrbele za naše borce; prav tako pa so prikazale tudi žene iz naših trgov in mest, kako so zbirale sanitetni in drugi material ter obleko in čevlje in to nosile same ali pa po drugih pošiljale našim partizanom. Pri svojem delu pa so se tudi zavedale, da morajo delati organizirano ter obenem zgraditi svojo ljudsko oblast; zato so se vključevale v NO in OF odbore ter se tako tudi politično uveljavile.

Za II. kongres SPZZ v Ljubljani so se naše žene tudi pripravile. Že dolgo prej so pričele s tekmovanjem na vseh popriščih dela. Samo ženam in dekletom se moramo zahvaliti, da je danes obdelan prav vsak košček zemlje v okraju Kozje. To so storile, čeprav jim je sovražnik uničil vse orodje, pobral vso živino in požgal domove. V okrajih Šoštanj in Trbovlje so rudarske žene ustanovile udarniške grupe in hodijo pomagat kmetom v okolico. V Sevnici so žene odprle kuhinjo ter tako skrbé za prebrano in okrepcila našim izseljencem in internirancem, ki se vračajo in morajo čakati na zvezo vlakov.

Za svoje delo zanjejo naše žene tudi hvalo! Naši ranjenci jim pošiljajo zahvalna pisma, posebno iz celjske in topolške bolnice, kamor so poslale precejšnjo količino hrane in perila. Tudi žene, ki so se vključile v RK, ne zaostajajo pri delu.

Po vseh okrajih so se sedaj vršile konference žen. Na njih se je izkazalo, da so naše žene zavedne in da razumejo svoje naloge. V novi dobi, ki je sedaj nastopila, bodo naše žene posvetile vse svoje sile za delo pri obnovi naše domovine, za utrditev bratstva jugoslovanskih narodov in za zgraditev res ljudske oblasti.

Edvard Kardelj

Podpredsednik jugoslovanske vlade
in minister za konstituantno

Obnova našega Posavja

»Tako sem tulila ko svinče, ko so me vlekli z doma... Pa je Bog močnejši od vraga: zopet sem doma«, je pravila sedemdesetletna kmetica-izseljenka.

Iz vseh strani se vračajo, s Hrvaške, Kranjske, nekateri pa tudi že iz Šlezije in drugih taborišč. Veliko jih še manjka, mnogi se ne bodo več vrnili, ni jim bila usojena vrnitev v »obljubljeno Posavje«.

Na Bizeljskem, ki je štel pred izselitvijo okrog 3200 ljudi, se jih je vrnilo komaj 200, drugod povprečno 5-10 % vseh izseljenih. Ti pa, ki so prišli, ne razmišljajo mnogo o preživetih bridkostih izgnanstva. Niti počitka si niso privoščili po napornem potovanju. Marsikateri še ni prav odložil svoje bežalske cule in je že odhitel v vinograd, da vidi, koliko so mu ti »hudiči« trt uničili. Od vsepovsod kliče delo. Zemlja, ki je izčrpana, slabo obdelana, polna plevela, velik del sploh ni obdelan, pa bo v kljub temu morala preživeti Posavje, te ki že delajo in one velike množice, ki se bodo vse do pozne jeseni še vračali. Trta je skoraj do 30 % prvotne površine uničena, skoraj polovica pa pomanjkljivo obdelana. Kočevar ni imel niti ljubezni do kmečkega dela, niti znane pridnosti naših ljudi.

Z okrajnimi in krajevnimi odbori na čelu se je tudi posavsko delovno ljudstvo postavilo v fronto dela za obnovo naše domovine. Kakor mogoče nikjer v ostalih delih naše zemlje, je v tem delu okupacija vsekala težke rane, ki jih bo mogoče le z nadčloveškim naporom vseh zaceliti. Vse do zadnjih ostankov ustaških tolpe je šlo razdejavanje nad to zemljo. — Hiše in gospodarske stavbe so opustošene, oropane vsega inventarja, požgane in uničene. V Gregovcih na Bizeljskem so ostale od 50 hiš komaj 3, ki so še uporabne; na Kozjanskem je do 70 % vse požgano, v Stari vasi je 125 hiš porušenih in mnogokje je še huje. Kar je še ostalo delno poškodovanega, je ostalo prazno, brez živine, orodja, pohištva. Kljub tem težkočam pa delo ne zaostaja. Ponekod že pridno popravljajo škodo na stavbah hitro organizirane delovne skupine, drugod postavljajo za prihajajoče izseljence stanovanjske barake, ki jim bodo nudile za prvo silo streho nad glavom.

Glavna skrb pa velja zemlji in njeni obdelavi, ki jo opravlja ljudstvo v skupnosti. Ker je okupator vse stare meje preoral in postavil nove, ki so odgovarjali njegovim reakcionarnim načrtom, bi bilo prepuščanje obdelave posameznikom ne le vir največjih zmešnjav, temveč sploh neizvedljivo. Na drugi strani bi v takem primeru ostala posestva onih, ki se še niso vrnili, neobdelana, in ti po vrnitvi brez kruha. Zato se bo reševalo vprašanje nove razdelitve zemlje šele pozimi, ko bo večina izseljencev že doma in bo tudi njihova udeležba pri odločanju o tem vprašanju mogoča.

Ljudstvo je pristopilo samo od sebe k skupnemu obdelovanju, krajevni odbori pa so prevzeli organizacijo, izdelali načrte, preskrbeli traktorje, zaposlili vojsne ujetnike, še neizseljene kočevarje.

S traktorji orjemo začasno v Dobovi, pripravljenih je pa že pet drugih, s katerimi bomo obdelali Krško polje. Radi suše so izbirali za oranje le ploskve, ki vsebujejo še nekaj vlage. Pred kratkim je bila postavljena od narodne vlade posebna komisija za izseljeniški pas, katere naloga je, da doslej še precej neenotno delo po okrajih bolj poveže, mobilizira pravilno silo v vsem izseljeniškem pasu, razpodeljuje delovno silo in orodje na najpotrebnejše točke.

Tako upamo, da bomo z dobro organizacijo, premišljenim in načrtnim de-

lom izpolnili zahtevo naše narodne vlade in zacelili vsaj najtežje rane. Vsekakor pa bomo preskrbo naših okrajev v kratkem času postavili na noge. V teh dnevih se začneja žetev ječmena, ki res da ne kaže obilnega pridelka, bo pa vsaj rešila ljudstvo skrbi za vsakdanji kruh. Tudi oljno repnico že kosimo. Oboje gre v skupna skladišča, kamor spravljamo vse pridelke.

V preskrbi nam še gre trdo. Trgovine, skladišča, kmetje so do zadnjega izropali. Malokaj nam je ostalo, to pa razdeljujemo pravično preko ljudske oblasti, ki bo znala preprečiti verižništvo in špekulantstvo. Mnogo skrbi nam dela tudi pomanjkanje živine, predvsem ko-

njev in krav. Vendar vemo, da bo narodna vlada in skupnost slovenskega ljudstva priskočila Posavju na pomoč.

Naš prispevek k preskrbi naše domovine bo v tem letu še majhen. V večji meri bomo izvozili le vino, od katerega je ostalo nekaj starih zalog in ki obeta tudi letos radi dobrega vremena pridelok. Vinogradi so tudi v skupnem delu povečini urejeni in prvič oškropljeni. Seveda je škoda, ki jo je zadal tujec s svojo nemarnostjo in neznanjem, neprecenljiva. Vendar nam vse težave ne morejo skaliti vedrega pogleda v bodočnost. Naša država, naša ljudska oblast nam daje poročstvo, da plodovi našega truda ne bodo šli v žep špekulantov. Vemo, da delamo danes za sebe in ne za dobiček protiljudskih režimov.

Kaj je novega?

Zmagoslavna parada v Moskvi. Dne 24. junija bo v Moskvi velika zmagoslavna parada. Na Rdečem trgu bodo defilirale čete vseh vrst orožja Rdeče armade. Paradi bo poveljeval general Rokosowski, v imenu Vrhovnega poveljstva Rdeče armade pa bo parado sprejel maršal Žukov, zmagovalec pri Stalingradu in osvoboditelj Berlina. To bo največja vojaška parada, kar jih je kdajkoli bilo v Moskvi.

Slavna Rdeča armada je v težki in dolgoletni domovinski vojni pobila in zajela okoli 12 milijonov nemških vojakov in oficirjev, zaplenila ali uničila pa 120.000 tankov, 100.000 letal, 160.000 topov ter nepregledne množine ostalega vojnega materijala, s katerim je moči opremiti milijonske armade. To je naj-sijajnejši dokaz moči in veličine nepremagljive Rdeče armade.

Obsodba narodnega izdajalca v Parizu. Andre Baillet, vodja vichyjskega političnega policijskega oddelka, je bil obsojen na smrt. Reuter dodaja, da je bil vodja gestapa. Pariško kazensko sodišče ga je obtožilo, da je odgovoren za izdajo in umor francoskih ministrov Georges Mandela in Jeana Zaya. Bil je tudi obtožen, da je vodil operacije proti patriotom, ki so se borili v visokih Savojih, in zaradi deportacije 4000 francoskih patriotov v Nemčijo.

Moskva zahteva sodbo generala Lindemanna. Moskovski radio je danes zahteval, da se hitro obsodi kot vojni zločinec generalni polkovnik Georg Lindemann, vrhovni poveljnik nemških čet na Danskem, ki se nahaja sedaj v britanskih rokah. Lindemann je bil vrhovni poveljnik na baltički fronti in se nahaja na sovjetskem seznamu vojnih zločincev. Njegovo ime je omadeževano s krvjo estonskega in leningrajskega ljudstva. Ta zločinec v generalski uniformi mora biti čimprej obsojen zaradi svojega zločinskega delovanja.

Komisija Združenih narodov odobrila jugoslovansko zahtevo za izročitev Bastianinija. Prvo potrdilo komisije Združenih narodov z ozirom na dokazane vojne zločince, ki so iskali zatočišče v nevtralnih deželah, je bilo izdano jugoslovanski vladi glede Giuseppe Bastianinija, bivšega italijanskega veleposlanika v Londonu in poznejšega italijanskega guvernerja v Dalmaciji, ki se sedaj nahaja v Švici. Dr. Živković, jugoslovanski zastopnik pri komisiji Združenih narodov za vojne zločince, je na današnji tiskovni konferenci v Londonu izjavil, da je jugoslovanska vlada predala to potrdilo švicarski vladi, zahtevajoč takojšnje izročitev Bastianinija.

Bolgarija odlikovala jugoslovanske borce. Včeraj so na narodni univerzi »Vasi Nevskij« svečano odlikovali borce, podčastnike in častnike jugoslovanske armade, ki prisostvujejo svečanosti ob povratku I. bolgarske armade.

Vprašanje civilnih oblasti vzrok za-stoja v tržaških pogajanjih. Beograjski radio je danes sporočil: »Odločitev pogajanj v Trstu je povzročena s tem, da so zavezniške oblasti odklonile jamstvo, da bo civilnim oblastem, ki so bila pod jugoslovanskim režimom izvoljena v Trstu, dovoljeno še nadalje delovati. Te civilne oblasti so pripravljene sodelovati z zavezniškim poveljstvom pod pogojem, da zavezniško poveljstvo prizna njihovo pristojnost. Civilne oblasti, ki so bile postavljene v Gorici pod poveljstvom maršala Tita, so odklonile, da bi izročile upravo, kakor so to zahtevale zavezniške vojaške oblasti.

Iz Trsta in Gorice. Danes ob šestih je kolona motoriziranega topništva Jugoslovanske armade prišla iz Pulja v Trst in se ustavila na trgu Impero. Okoli vojakov, ki so nosili našo, angleško, ameriško in sovjetsko zastavo, se je takoj zbrala množica ljudi, jim stiskala roke ter jih navdušeno nagovarjala: »Vrnite se, dovolj nam je tega!« V Vrtojbi pri Gorici tudi po odhodu Jugoslovanske vojske zavednost ni popustila. Zavezniški vojaki so priredili ples, a niti eno dekle v vasi se ni odzvalo povabilu. Ko so začuden Amerikanci vprašali, zakaj, so samozavestno odgovorile: »Dokler se naši fantje ne vrnejo zopet v te kraje, ki so jih osvobodili z lastno krvjo, ne bomo več plesale.«

Obsodba v procesu proti Poljakom. Dne 21. junija ob polštirih zjutraj je predsednik Vrhovnega vojaškega sodišča Zveze sovjetskih socialističnih republik objavil razsodbo v razpravi proti generalu Okulickemu in drugim organizatorjem, voditeljem in sodelavcem poljskega podtalnega gibanja, ki so se udeleževali prevratnega gibanja v zaledju Rdeče armade na ozemlju zapadnih okrožij Ukrajine, Bele Rusije, na Litvi in na Poljskem. Vrhovno vojaško sodišče je izreklo naslednjo sodbo: Okulicki je obsojen na deset, Jankovski na osem, Ben na pet, Jaslukowicz na pet let izgube prostosti, drugih šest je bilo obsojenih na krajšo dobo in trije so bili oproščeni.

Manifestacijski zbor v Pančevu. V Pančevu je bilo ob priliki bližajočih se volitev veliko manifestacijsko zborovanje. Jovan Popović, član AVNOJ-a, je v izčrpnem govoru prikazal pomen volitev in podčrtal potrebo, da se vsi udeležijo volitev ter tako pripomorejo k izgradnji in učvrstitvi narodne oblasti.

Gospodarsko življenje na Reki se obnavlja. Mesto Reka je že očiščeno vseh ruševin, je razsvetljeno in tudi tramvajska proga je popravljena. Delavcem rafinerije je uspelo naglo popraviti del naprav za destilacijo nafte, tako da je sedaj omogočena proizvodnja v višini 20 % prejšnje kapacitete.

Državna solarna v Stonu zopet obratuje. V začetku maja so pričeli obnavljati državno solarno v Stonu, ki je bila v dobi okupacije hudo poškodovana. Delavstvo je pokazalo pri delu veliko prizadevnost. Tako je uspelo v kratkem času docela popraviti nastalo škodo. Dne 12. t. m. so pospravili prvo količino pridobljene soli.

Naš poslanik v Varšavi poljski mladini. Veleposlanik demokratične federativne Jugoslavije v Varšavi, Božo Ljubović, je sprejel včeraj predstavnike poljske mladine ter ji izročil darila ameriških Jugoslovancev. Izročitvi daril so prisostvovali razen predstavnikov poljske mladine tudi predstavniki vlade in številni častniki.

Prvi pontonski most preko Donave je bil zgrajen v 30 dneh. Iz Osijeka poročajo, da je bil nedavno zgrajen preko Donave prvi pontonski most, in sicer med Erdutom in Bogojevim, kjer je Donava široka 650 metrov. Z novim mostom je sedaj narejena zveza med Slavonijo in Bačko. Ta novi most je bil zgrajen v režiji Baze III. Armije. Pri gradnji mostu je bilo zaposlenih 850 delavcev, ki so delali noč in dan. Tako je uspelo ta veliki most zgraditi v 30 dneh. Most je sedaj na razpolago za vozni in osebni promet. Nosilnost je določena na 7 ton, čeprav vzdrži tudi dvojno težo.

Okrevališče za internirance v Murški Soboti. Dne 15. junija je bilo odprto okrevališče za internirance, ki se vračajo iz nemških taborišč.

Litijska predilnica spet obratuje. Predilnica v Litiji je začela spet z obratovanjem. Delo v tovarni je bilo ustavljeno v jeseni lanskega leta.

Slovo rdečearmejcev od padlih tovarišev v Soboti. V Soboti je priredila 11. t. m. stalingrajska divizija žalno svečanost v počastitev spomina onih sovjetskih herojev, ki so padli za osvoboditev Prekmurja.

Tržaška mladina na braniku svobode. Pred dnevi se je tržaška protifašistična mladina vseh okrajev prvič v zgodovini mesta zbrala na konferenco, da pregleda izvršeno delo in si zastavi nove naloge za uspešen boj proti ostankom fašizma in za moralno in materialno obnovo Trsta.

Obnova na Hrvatskem. V navzočnosti množic ljudstva je bil te dni svečano odprt most preko Korane, ki loči Karlovac od krajev Mekusje in Kamenske. Most je glavna prometna žila, ki spaja Kordun s Karlovcem. Most je v celoti dolg 131 metrov, razdejan pa je bil v dolžini 96 metrov, po večini nad samim tokom Korane.

Posvet kmetijskih strokovnjakov v Trstu. Pred dnevi je bil v Trstu sestanek kmetijskih referentov iz tržaškega okrožja, ki je bil sklican na pobudo kmetijskega odseka pri Pokrajinskem narodno-osvobodilnem odboru. Zborovalci so najprej podrobno razpravljali o naši ljudski oblasti. Ugotovili so, da se vaški zbori, preko katerih lahko vas uredi večji del svojih težav, premalo sklicujejo. Tak vaški zbor mora postati pravi vaški parlament, ki bo urejal vse življenje naše svobodne vasi. Po razpravi o stanju kmetijstva je bilo ugotovljeno, da je položaj kmeta zaradi posledic vojne izredno težaven. Občutno pomanjkanje delovnih moči je treba nadomestiti z ojačenim organiziranjem medsebojne pomoči na podlagi zadrug in delovnih čet.

Tudi general Franco spada med vojne zločince. Guatemalski zunanji minister je na konferenci Združenih na-

V vsako hišo

NOVO POT

rodov postavil zahtevo, naj se tudi general Franco proglasi za vojnega zločinca, ker je dosledno podpiral Musolinija in Hitlerja in jima omogočil, da sta izvajala svojo zločinsko politiko, ki je zanetila svetovni požar.

Delna demobilizacija Rdeče armade. Na včerajšnji seji Vrhovnega Sovjeta je bil sprejet zakonski predlog, ki ga je predložil šef generalnega štaba Rdeče armade, general Antonov. Po tem zakonu bo izvedena delna demobilizacija Rdeče armade na ta način, da bo še letos odpuščenih iz vojaške službe 13 najstarejših letnikov.

Skupno število nemških vojnih ujetnikov na zapadnem bojišču znaša 7 milijonov 600.014 vojakov, podoficirjev in oficirjev. Od tega je bilo v zavezniških ujetniških taboriščih nad štiri milijone nemških ujetnikov že pred dnevom nemške kapitulacije.

Graditelja krematorijev izvršila samomor. V zapadni Nemčiji sta izvršila samomor tik pred aretacijo brata Ludvik in Ernest Koch, ki sta zgradila 20 krematorijskih peči v Dachau-u in v Oswieczinu.

Dva domova v Kanalu. Kanalska mladina je ustanovila dva mladinska doma. Tu se zbirajo vsak dan po eno uro, kjer skupno čitajo, se vadijo za mitinge, se pogovarjajo o delu, ki so ga opravili, ter snujejo nove načrte.

Razlastitev tuje zemljiške posesti v Češkoslovaški. Predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš je izjavil novinarjem, da je že izdelan zakon, po katerem se bo razlastila vsa zemljiška posest Nemcev, Madžarov in pripadni-

kov vseh drugih narodnosti iz fašističnega tabora, enako pa tudi posest, trgovina in industrija domačih izdajalcev in onih, ki so sodelovali s sovražnikom.

Tetovirana znamenja SS pri nacističnih uradnikih. Zaradi navala nacističnih uradnikov na zdravnike, od katerih zahtevajo, naj jim izbrišejo tetovirana znamenja in druge nacistične znake, je glavni stan 15. armade prepovedal nemškimi zdravnikom izvrševanje takih operacij.

Proces proti glavnim vojnim zločincem. Jutri se sestane v Londonu medzavezniška komisija, ki ima nalogo, določiti način, kraj in čas sodnega procesa proti glavnim vojnim zločincem, kot so Göring, Ribbentrop in drugi. Skupno gre za približno 100 nacističnih voditeljev, ki bodo kot prvi postavljeni pred mednarodno sodišče. Sovjetsko Zvezo zastopa v tej komisiji podpredsednik vrhovnega sodišča Nikičenko.

Sporazum zaveznikov o francoski okupacijski coni. Izvedelo se je, da so se sporazumeli, da bo francoska cona obsegala pokrajino Baden in vse Posarje. Francoski nadzor nad Posarjem je vprašanje izrednega pomena za Francijo s stališča izkoriščanja posarskih premogovnikov in možnosti investiranja njegovih virov za francosko industrijo, ki sedaj počiva zaradi velikega pomanjkanja premoga.

Volitve v Bolgariji. Sofijski radio javlja, da je bolgarsko notranje ministristvo poslalo vsem občinam poziv, da pripravijo spiske za volitve, ki morajo biti gotovi najkasneje do 25. junija.

Drobne vesti

Narodna milica okraja Gornji grad kontrolira in patrolira po vsem okraju. V dveh krajih je prišlo do spopada med milico in ustaši ter je bilo pri tem sedem ustašev mrtvih. V dveh tednih je Narodna milica s pomočjo ljudstva, ki vsako sumljivo kretanje takoj naznani, ujela 50 ustašev, med njimi štiri ženske.

Odsek za socialno skrbstvo pri okrajnem odboru Gornji grad je od časa osvoboditve pa do danes izdal Solčavi, ki je v Narodno osvobodilni borbi največ utrpela, dvakratno dodelitev živil, tako da je prišlo na osebo po pet kg. Luče in Nova Štifta sta prejeli na osebo 3 kg. Prebivalci ostalih krajev pa so prejeli enako podporo, in sicer na osebo 2 kg. Razdeljena je bila v glavnem moka, krompir, ješprenju, sol, sir in maščoba.

Delo v celjskih opekarnah je v polnem teku. Trenutno je zaposlenih 174 delavcev in delavk. Produkcija znaša od 30 do 45 tisoč komadov opeke dnevno. Dne 26. t. m. so se delavci posebno potrudili in so izgotovili ta dan 5.300 komadov opeke. Kot udarnice dela so se pokazale tovarišice: Rezar, Čokar, Križan, Ržen in tovarišica Steklič. Posebno udarno in požrtvovalno delajo delavci pri pečeh in sušilnicah opeke.

V Sevnici se je za obletnico zahrbtnega napada Nemčije na ZSSR vršil miting, kateremu je prisostvovalo tudi vojaštvo.

Kopitarna v Šmarju pri Sevnici je začela obratovati; dosegla je že 35 odstotkov predvojne kapacitete.

V pozdrav II. kongresa ZSM v Ljubljani so po vseh hribi okraja Šmarje goreli kresovi. Naše zavedno ljudstvo je ob njih prepevalo slovenske narodne in partizanske pesmi ter vzklikalo maršalu Titu, slovenski narodni vladi in novi demokratični in federativni Jugoslaviji.

Ob priliki II. kongresa ZSM je žalska mladina nabrala 236.60 RM.

Okraj Vransko je dal NAVOD-u na razpolago 29.000 kg sena, 8 glav plemenske živine (skupna teža 3.264 kg) in 15 glav klavne živine (6965 kg).

2230 RM prostovoljnih prispevkov za RK je zbrala mladina Gomilškega, Trnjave, Sv. Matevža in Sv. Ruperta.

Okrog 400 rudarjev se je udeležilo 22. t. m. velikega zborovanja rudarjev na Senovem pri Rajhenburgu. Sedaj v novi Titovi Jugoslaviji so jasno izrekli voljo, da hočejo za obnovo porušene domovine povečati produkcijo premoga. Dobro se zavedajo, da je treba napeti vse sile, če hočejo doprinesti dostojni delež, ki ga od njih zahteva domovina.

2000 RM je daroval za otroke padlih partizanov tov. Mr. ph. N. Ljubič, ki se je pred dnevi vrnil iz koncentracijskega taborišča Dahaua.

Za neobsejano Krško polje je okraj Šoštanj zbral 667 kg semenske ajde in 275 kg prosa.

'Boris Gorbatov 2 Neuklonljivi

2.

»Nas se to ne tiče.«

Vrata so bila zaklenjena in polke trdno zaprte. Dnevna svetloba je slabotno prodirala skozi špranje in podrtavala naprej. Ničesar ni bilo na svetu — niti vojne, niti Nemcev. Samo duh po miših v skladišču, od ničeka iz kuhinje in iz Tarasove sobe je udarjal duh po pasteh in jeklenih ostružkih.

Da je lahko štedila olje v leščerbi, je prižigala leščerbo pred ikonami samo v mraku in vsakokrat vzdihnila: »Oprosti mi, Gospod!« Starinska stenska ura s podobo generala Skobeljeva na konju je počasi odbijala čas in kakor prej zaostajala v enem dnevu in noči za pol ure. Zjutraj je Taras pomikal s prstom kazalce. Vse je bilo kakor vedno, — niti vojne, niti Nemcev.

Vsa hiša pa je bila polna nemirne škrapanja, vzdihov, šumov. Iz vseh kotov je prodiral do Tarasa vzdržani šepet in potajeno ihtenje. Ljonka je donal vesti z ulice in prišepetaval ženam po koteh, da jih ded ne bi slišal. Taras se je pretvarjal, kakor da ne sliši ničesar. Hotel je, da ne bi ničesar slišal, toda ni mogel. Skozi vse špranje na pol razpadle kočice mu je prodiralo v ušesa: streljali..., pretepli..., odpeljali... In takrat je tudi on izgubil potrpljenje, pojavljalo se je v kuhinji in vzklikal pri tem, ko je škropil s slino: »Jezik za zobe, vražje babe! Koga so ubili? Koga so ustrelili? Nas niso. Nas to ne briga!« — Zaloputnil je vrata in zopet odšel v svojo sobo.

Sedaj je preživel vse dneve v svoji sobi: gladil, pilil in lepil. Navadil se je, da je vse svoje življenje nekaj ustvarjal — kolesa za lokomotivo ali lahke tolkače, vseeno kaj. Ni mogel biti brez dela, kakor drugi ne brez tobaka. Delo je bilo potreba njegovi duševnosti, navada, strast. Toda sedaj niso zlate Tarasove roke niko-

mur potrebne, nikogar več ni imel, ki bi mu delal kolesca in metalce, nekoristnih stvari pa ni znal delati.

Nato mu pride na um, da je začel izdelovati glavnike, vžigalnike in igle. Starka je vse to na trgu zamenjaval za žito. V mestu ni bilo niti kruha niti moke. Na trgu so prodajali samo žito, in to v takih posodah kakor nekoč semena. Da bi to žito lahko zmleli, je Taras naredil iz deske kolesca in iz valja ročni mlin. Agregat! — se je toplo nasmejal, ko je pogledal na svoj izdelek. — Ko bi me videl tovariš inženjer Kucaj, ko bi me videl, bi skupaj zajokala, kam se je moj talent na starost usmeril. Dal je starki mlin in rekel:

»Pazi nanj! Ko se bodo naši vrnili in ga jim bom pokazal, ga bodo dali v muzej, v oddelek jamske dobe.« Edino, kar je delal s strastjo in navdušenjem, so bile ključavnice. Dan za dnem si je izmišljal vse duhovitejše, skladnejše in točnejše zapahe na polkah, verige, ključavnice ter zapahe na vežnih vratih. Snemal je včerajšnje, nameščal nove, preizkušal, dvomil in si izmišljal nove. Izpopolnil je svoj sistem zaklepanja kakor izpopolnjujejo borci v rovi obrambo. Starka je zbirala zastarele ključavnice in jih nosila na trg. V trenutku so jih raznesli. Ljudje so živeli kakor volkovi, slednji se je hotel varneje zapreti v svojo jazbečevo luknjo.

Ko je nekega večera potrkal na Tarasova vrata sosed, ga je dolgo in strogo izpraševal skozi ključavnico, kdo in s kakšnim vzrokom je prišel, in mu šele potem nerad pričel odklepiti; škripaje so se odpirale ključavnice, zveneče so padale verige in z ropotom so se premikali zapahi.

— Utrdba, — je dejal sosed, ko je vstopil in zagledal zapahe. — E, to ti je prava trdnjava, ne stanovanje, Taras. — Po tem pozdravu je šel v sobo in pozdravil še žene. — In resna garnizija. A ta je — pokazal je na Ljonko — glavni junak garnizije.

Telega soseda Taras ni maral. Štiri-deset let so se prepirali. Za Tarasa je

bil ta človek preživahen, prehter, prebučen in prezgovoren. Taras je imel rad resne in mirne ljudi. A sedaj, prav sedaj si pa zlasti ni želel, da vidi ljudi. O čem naj se razgovarja? Vzdihnil je in se pripravil, da posluša.

Ali sosed se vsede za mizo in dolgo molči. Očividno je tudi njega nekaj tiščalo in je umolknil.

— Pripravil si se na obrambo, Taras? — ga je naposled vprašal.

Taras je molče skomizgnil z rameni.

— Hm! in tako boš sedel v hiši?

— Tako.

— Hm! in tako še nisi niti videl živega Nemca, Taras?

— Ne. Nisem videl.

— Jaz sem videl. Da bi ti bog dal, da jih ne vidiš! — je zamahnil z roko in zopet umolknil. Sedel je, obračal glavo in se usekal.

— Mesto polno policajev — pravi nenadoma. — Samo odkod so se vzeli! Sami nepoznani ljudje. Nikdar jih nismo videli.

— Nas se to ne tiče — je zamrmral Taras.

— Da... Samo pravim; pojavilo se je mnogo podlih ljudi.

— Mislijo, kako si rešijo življenje, a treba je misliti, kako rešiti dušo.

— Da...

In zopet sta oba dolgo molčala. Oba sta mislila eno: Kako se naj živi? Kaj naj se dela? Kaj bo?

— Ljudje klepečejo, — je tiho in zoper voljo spregovoril sosed, — da bodo Nemci popravili tovarno.

— Katero tovarno? — se je prestrašeno zdrznil Taras. — Našo?

— Našo, da... katero drugo?

— To ne more biti! Kje bodo sedaj Nemci našli roke?

— Tebe bodo nagnali.

— Mene? — Taras je nalahno obrnil glavo. — Moje roke so gradile tovarno, moje roke so rušile, da je ne bi dobili Nemci v roke. V tem delu pa ne bo mojih rok. Naj se rajši posuše.

— Morejo nagnati, — je tiho odvrnil sosed.

Dvignil se je z mesta, zgrbljen, star, in se pričel poslavljati.

— Zdravstvuj Taras. Živi. Sedi. Posadka ti je resna, — se je žalostno pošalil, ko je bil že na pragu.

Taras je vrata za njim skrbno zaklenil z vsemi zapahi, z vsemi ključavnicami. »Nas se to ne tiče!« si je dejal. Vendar to ni bila resnica. Vest, ki jo je prinesel sosed, se ga je vse preveč tikala. Vrata lahko zakleneš, a kako naj zakleneš duševnost?

Družina in tovarna — to je bilo vse Tarasovo življenje. Ničesar več ni zanj obstajalo. Družina in tovarna. A kaj je ostalo? Družina? Nič. Kje so oni, sinovi moji, moji pomočniki? Ni sinov. Ostale so samo žene, resen garnizon. Tovarna? Kje je ona, tovarna, moje delavnice, moji vrstniki? Ni tovarne. Ruševine. Sračja gnezda.

A kaj je ostalo? Ostala je samo vera. Moje roke so gradile, moje rušile, moje bodo tudi obnovile. Nemci nas bodo, kakor bolezen, kakor slabe letine, malo izmučili in izgini. To je začasno.

Ali sedaj je Taras prvič z grozo pomislil: »A kaj, ako bo trajalo? In takoj je zavrgel to misel: »To ne more biti!« Toda misel se je vsiljevala v duševnost: »A kaj, ako je to za vedno? In tovarna bi se zakadila kakor prej? Mogoče pa se pojavi tudi Gartman in njegovi nasledniki? In kakor da ničesar niti ni bilo, niti Klima, niti Parhomenka, niti ostre gomile, niti bojevanja osemnajstega, niti gladnega besa enaindvajsetega, niti nočnih napadov enaintridesetega leta. Hodil je po sobi ter mislil na eno in isto: »Ali je to za vedno? Ali se bodo našle podle roke!« In odgovarjal je sam sebi: »Mogoče se bodo tudi našle, toda moje ne! Moji sinovi niso zdržali v obrambi. Jaz bom zdržal. Jaz bom dočakal.« In še je hodil in hodil po sobi in trhlene deske na tleh so tiho škripale pod njegovimi težkimi koraki. S števca starinske ure, izpod kopit generalovega konja pa so s težkim ropotom padale v večnost sekunde, tik tak, tik tak...

Celjski krojači, čevljarji in brivci so imeli v ponedeljek 21. t. m. sestanek, kjer so izvolili pripravljalni odbor ESZDNS svojih strok.

Podjetje »Metka« v Celju udarniško sodeluje pri obnovi. Delavci med seboj tekmujejo, da bi kolikor mogoče hitro dosegli zaželeno višino proizvodnje. Lep dokaz delavnosti je dejstvo, da je tovarna za časa okupacije na dveh strojih v devetih delovnih urah proizvajala 80 kg blaga, dočim ga danes proizvaja v osmih delovnih urah 127 kg. Zgled udarniškega dela je šestdesetletni tov. Senica, ki je sam pri trgalnem stroju povečal proizvodnjo za 45 odst.

Zveza slovenske mladine Konovo — Šalek je zbrala za bolnico v Topolščici 28 kg borovnic, 1 in pol kg suhega sadja, 7 kg bele moke, 38 komadov jajc in 32 kg solate.

Mesto pred Narodnim domom v Celju, kjer so Nemci leta 1942 javno sramotili žrtve, je celjska mladina okrasila; tam je tudi imela v okviru II. Kongresa žalno komemoracijo.

V okviru II. Kongresa je mladina okraja Laško priredila v Laškem 26. junija pester miting.

Dne 23. junija je kulturna ekipa štaba III. Jugoslovanske armije priredila v Celju dramo v štirih dejanjih »Voda s planine«.

Število delavcev v rudniku Pečovniku se je dvignilo na normalno višino. Produkcija premoega narašča. Rudnik zalađa Celje in okolico, mariborsko tekstilno tovarno, deloma pa tudi Dolenjsko in Ptuj.

Fizkulturno društvo Celje je imelo 26. junija prvo svojo sejo, kjer se je pripravilo, kljub vsem neprilikam, na beograjski zlet. Društvo je odigralo dosedaj eno nogometno tekmo.

V Celju se je obnovila železničarska godba, katera je bila med okupacijo razpuščena in godbina lastna zaplenjena. Več godbenikov je bilo med okupacijo ustreljenih.

V Rimskih toplicah je osnovana nova vojna bolnica. Bolnica lahko sprejme 600 bolnikov.

V Celju se je 23. junija pričela razstava slik o okupatorjevih zločinih nad našim narodom. Slike prikazujejo množično streljanje v starem pisku in dachauske grozote.

Celjski šahisti so odigrali 22. junija izbirni turnir za presojo moči za predstoječi turnir.

Celjska mladina je priredila v nedeljo 24. junija odlično uspelo kulturno prireditev.

Dne 22. junija je bila na Dobrni proslava v čast sovjetskim junakom. Prisostvovali so tudi naši ranjenci iz Dobrne.

Za obletnico vstopa Rusije v vojno je bila dne 6. junija v Sv. Juriju proslava. Lep spored proslave je privabil mnogo ljudi.

Organizacija AFŽ okraja Šoštanja je zbrala za Rdeči križ 1.585 RM in 7000 kun.

V izložbah tvrdke Goričar je propagandni odsek pri okrožnem odboru OF v Celju izložil slike vsakotedenske razstave, ki prikazuje prizore ob kapitulaciji, taborišča Kočevarjev in prizore z raznih celjskih prireditev.

Dne 20. junija je priredila kulturna ekipa 28. udarne slavonske divizije s skrbno izvedenim sporedom miting v Sevnici.

Socialno skrbstvo krajevnega odbora Velenje je v mesecu juniju nabralo 7.500 RM prostovoljnih prispevkov. Od teh je 2.500 RM razdelilo kot podporo potrebnim družinam.

Tudi šoštansko prebivalstvo je svečano proslavilo štiriletnico zahrbtnege napada na Sovjetsko zvezo.

Mladina v št. Ilju pri Velenju se prostovoljno organizira v delovne grupe, ki dnevno hodijo na delo k družinam, kjer je pomanjkanje delovnih moči.

Avto zveza Šoštanj—Solčava in Šoštanj—Slovenjgradec je zaradi registracija avtomobilov do nadaljnjega ustavljena.

22. junija so mladinke pripeljale v vojaško bolnico Topolščico 42 kg češenj in 15 kg solate za naše ranjence.

Podgorska mladina v okraju Slovenjgradcu je letos napravila 1.525 delovnih ur.

V Suhodolu, okraj Slovenjgradec obratuje velika novozgrajena apnenica.

Četrto obletnico vpada fašistov na Sovjetsko ozemlje je Vransko primerno proslavilo. Na predvečer 22. junija je bila velika baklada s kratko proslavo.

Dne 19. junija so se zbrali vsi aktivisti Sevnškega okraja h konferenci.

V četrtek 21. junija je bila v Laškem ustanovitev iniciativnega odbora za združništvo. Tu je bil sprejet sklep ustanovitve mlekarske zadruge v Radečah.

V okraju Kozje so na novo ustanovljeni dve ambulanti v Kozjem in Zagorju.

Ob priliki krajevnega mitinga v Virštanju se je nabralo 1000 RM prostovoljnih prispevkov za RK.

Okraj Kozje je sprejel prvo pošiljko pšeničnih otrobov, ki bo v prvi vrsti uporabljena za krmljenje molznih krav, tako da bo produkcija mleka in mlečnih izdelkov čim večja.

V Velikem vrhu pri Šmartnem ob Paki je nabiralna akcija ZSM nabrala za bolnico v Topolščici 21 kg suhega sadja, 11 kg češenj, 130 komadov jajc in 1.10 kg peciva.

Prihova je prvič zborovala. V nedeljo 10. junija je krajevni odbor OF Prihova priredil prvo ljudsko zborovanje. Ljudstvo je z zanimanjem sledilo govornikom in deklamatorjem ter je z burnim odobravanjem in številnimi medkljici dokazalo, da hoče z vsemi silami sodelovati pri izgradnji nove Titove Jugoslavije.

Porušeno Dobovo obnavljajo. Nemci so Dobovo kot najjužnejšo točko njihovega »Reich-a« hoteli preurediti kot izhodno točko za njihovo imperialistično politiko na Balkanu. Zgradili so postajo s 17 tiri, trikotom in kurilnico, postavili carinske in transpitne barake ter utrdili z bunkerji, tankovskimi preprekami in močno protiletalsko obrambo. V izseljene hiše so naselili Kočevarje in uradnike - Nemce.

Dobova je bila zato prav pogosti cilj naših in zavezniških zračnih napadov. Tekom 67 bombardiranj je bila docela porušena. Mnogo narodne imovine so s svojim brezsmiselnim seljenci, mnogo tudi umikajoče se ustaške bande. Sedaj morajo vojni ujetniki in Kočevarji prav pridno sodelovati pri obnovitvenem delu.

Pri upravi rudnika Velenje se je osnovala čevljarska delavnica, ki bo oskrbovala z obutvijo predvsem rudarje.

Kulturni pregled

Udarniško delo

Oddelek za ljudsko prosveto pri okrožnem prosvetnem odseku si je stavil veliko, a hvaležno nalogo, z vsemi razpoložljivimi sredstvi in načini vzbuditi vse skrite tvorne sile našega naroda h kulturno-prosvetni obnovi. Hočemo kulturno in duhovno preoblikovati najširše ljudske plasti in vzgojiti nov tip slovenskega človeka v duhu slovenske in jugoslovanske skupnosti ter sožitja z vsemi slovanskimi narodi — vse pa v okviru smernic OF. Hočemo napraviti umetnost dostopno vsem, posebno najnižjim slojem, ki so bili v polpreteklosti tako pri dožemanju kakor tudi pri ustvarjanju prikrajšani. Poiskati hočemo vse prikrite talente, jih vzpodbuditi k ustvarjanju kulturnih proizvodov in jim nuditi priliko, da bodo njihova dela bodisi izvajana ali razmnožena, oz. jim omogočiti nadaljnji razvoj. Prekiniti hočemo z naziranjem, da je gojitev umetnosti, sporta itd. last le privilegiranih meščanskih krogov, a z delom v praksi pokazati in dokazati, da ima večjo pravico do kulturnih dobrin večina, to je mali človek iz mesta in podeželja, čigar vrste so odločile osvobodilno borbo v slovensko zmago ter dale zato tudi največ žrtev.

S tem načelom je stopila ljudska prosveta na delo in je po odpravljenih prvih tehničnih težavah pokazala tako odločen razmah, da že prednjači pred drugimi okrožji.

Gledališki odsek je v dveh dneh razmnožil dva skeča v 300 primerkih in bo s tem vsak kraj prejel dovoljno število izvodov za uprizoritev. V tisku in pripravi so še nadaljnji skeči

in igre, ki bodo že prihodnje dni nastopili pot med ljudstvo.

Ustanovljena je okrožna igralska družina, ki bo prihodnji teden stopila pred javnost z Borovimi »Raztrganci«. Dvorana v Domu ljudske prosvete v Celju je priča neprestanega mrgolenja podnevi in ponoči, oder je bil z velikim trudom primerno urejen in je sposoben prikazati ljudstvu uprizoritev iger v modernem stilu, v kolikor dopuščajo njegove razsežnosti. Igralci, ki izhajajo večinoma iz dosedaj zapostavljenih slojev, bo dana možnost svoje sposobnosti javno uveljaviti in v bodočnosti še razvijati.

Na stečaj so odprta vrata samodelavnosti v pogledu ustvarjanja novih oderskih del. Ravno doba borbe je odkrila mnogo nadarjenih pisateljev, ki jim bo dana vsa pomoč, da bodo lahko svoja dela uveljavili. Okrožje zbira ta dela, jih razmnožuje in daje vsem odrom v okrožju na razpolago.

Gledališki odsek daje dnevno ustmena navodila in nasvete v pogledu režiranja, uprizarjanja in ostalih tehničnih del na odru. V bodoče bodo to zamenjali dramatski tečaji. S takimi nasveti odhajajo vsak dan na delo mnogi, ki se zanimajo za zborne recitacije (govorne zборе), za sestavo programov na kulturnih prireditvah, za tehnično in režijsko izvedbo mitingov itd.

Glasbeni odsek je v teku enega tedna razmnožil za moški zbor 12 partizanskih pesmi po 600 izvodov, kar odgovarja približnemu številu vseh pevcev v okrožju. Delo se ne prekinjeno nadaljuje. Slede pesmi za

Ne smemo pozabiti...

... da so nemški fašisti pomorili po dosedanjih ceditvah 25 milijonov golerokega civilnega prebivalstva, nedolžnih otrok, žen in starcev.

... da so v zloglasnem taborišču Auschwitz pobili, postrelili in zastrupili s plinom 4.005.000 ljudi.

... da so isti razbojniki v tem taborišču pomorili samo v mesecu juniju leta 1944 700.000 ljudi, to je dnevno preko 23.000.

... da je bila oficielna nemška »znatnost« in inteligenca soudeležena na brezštevilnih umorih s tem, da so nemški zdravniki, profesorji itd. preizkušali na jetnikih nova zdravila, serume, transfuzije krvi, nove načine operacij in tako dalje.

... da je pomrlo od glada na tisoče jetnikov koncem aprila tega leta ob priliki nasilne evakuacije taborišča Sachsenhausen.

... da je nemški narod soodgovoren za vse te strašne zločine, ker ni storil ničesar, da bi te grozovitosti preprečil.

... da so soodgovorni vsi naši narodni izdajalci in nacistični slugi, ki so na naši domači zemlji podpirali okupatorja, vršili propagando za njega in se na ta način borili proti svojemu lastnemu narodu.

Na zverinski način pomorjene žrtve fašističnega nasilja nam ne bodo pustile mirovati, dokler ne bo kaznovan zadnji vojni zločinec!

Mrtva trupla naših najboljših slovenskih fantov vpijejo po maščevanju —

Enotnost, nezlomljiva enotnost naših ljudskih množic, njihova enotnost tostran in njihova enotnost onostran demarkacijske črte je osnovni pogoj za ostvaritev pravičnih zahtev našega naroda. **B. KIDRIČ**

mladinske in mešane zборе, nato pa pesmarica za šole. Pesmi, ki še niso prišle na vrsto, redkejšje skladbe in pesmarice, pa so vsak dan na razpolago mnogim, ki si jih prepisujejo in odhajajo z njimi domov.

Organizacija pevskega festivala je v polnem teku. Okrožje zbira nove skladbe in jih z razmnoževanjem napravlja dostopne vsem zborom.

Okrožni pevski zbor pripravlja skupne z orkestrom izvajanje kantate »Hej partizan«, s katero bo priredil tudi gostovanje po okrožju. Na sporedu je tudi vzoren polurni govorni zbor, ki bo osvetlil učinkovitost te vrste recitacij.

Referent za fizkulturo je obudil že v vseh okrajih fizkulturna društva in napovedal za začetek avgusta v Celju velik telovaden nastop, združen s tekami v vseh lahkoatletskih panogah kot preizkušnja za nastop v Beogradu.

Sto odgovorov prejemajo dnevno podeželski kulturni delavci s področja radio-poslušalnice, stenskega časopisa, šahovskega krožka, knjižnice in ljudske univerze. Započeto je tudi vprašanje prirejanja ruskih tečajev, ki bodo izvedeni, čim bodo urejene težkoče glede tiska oz. razmnoževanja v ruščini.

Namen oddelka za ljudsko prosveto je založiti vse kraje in šole s potrebnim odrskim, glasbenim in recitativnim gradivom. Ravno tu pa je potrebno sodelovanje vsega naroda, ki mora budno zasledovati vse novotvorbe, tako na enem kakor na drugem polju, in jih nemudoma usmeriti »Ljudski prosveti«, ki bi z razmnožitvijo poskrbela, da bodo postale splošna last.

Računamo na popolno izvršitev vsega dela v terminu, ki smo si ga sami zastavili in ki ga bomo — prav po udarniško — še celo skrajšali.

Fran Roš:

Pozdrav svobodnemu Celju

*Z očmi nasmejanimi gledam te spet iz daljav,
ko danes mi vsaka je misel le tebi pozdrav.
In vidim: Iz gostih temin se dviguješ, budiš,
skoz ulice tvoje in trge, prek vrtov in hiš
zavel je smel veter z zelenih gorá in poljan
v spet svobodnem soncu, ki z njim ves ožarjen je dan.*

*Kaj do!gi, grozotni tvoj sen je dosanjan zares
in stopil z izmučenih rsi tujčev je bes?
Z zidovja ti strjena kri še v slapovih gori,
kri njih, ki so s pesmijo tod zadnjo pot šli
pred strojnice blaznih krvnikov po kazen za greh,
ker ljubili so domovino v nje žalostnih dneh.*

*Miklavžev hrib v Stari grad spet se ozira ljubó,
med njima vsa v blesku šumeča Savinja vodó
poganja z zapada, kjer sneg se svetlika s planin.
A spet ob bolesti zgrozi in stemni se spomin:
Tam v vedri dolini se moja belila je vas,
zdaj kamen ožgani še kaže njen mrtvi obraz.*

*O mesto, še preden bom stopil na stari tvoj tlak,
na tihó poljano usmeril bom trudni korak.
Tam spijo nam bratje in sestre, spojeni z zemljó,
ki dali življenje za nas so, da nam bo z močjo
široko kot nikdar sijala svetloba svobod
od Soče do Zile in Rabe v dan novih usod.*

*In zberemo se, kar se nas je prebilo skoz noč,
in sklenemo se, da v koraku odločnem pojoč
graditelji, borci, osvobodniki gremo naprej
pod praporom zmage svet odrešujočih idej,
glasniki pravice, svobode delovnih ljudi
in gaženih narodov, ki se jim jutro zlati.*

*Z očmi nasmejanimi gledam te spet iz daljav,
ko danes mi vsaka je misel le tebi pozdrav,
o Celje ti belo, ki senca že zadnjih megld
nad tabo se je raztopila v jasnini neba.
Ze čas je. In skoro pregnanci se sklonemo k tlom,
potjubimo rodno zemljo in pozdravimo dom.*

Krška mladina na delu

Mladina okraja Krško je v enem mesecu zbrala 3655 RM za II. Kongres ZSM, 1160 RM za tiskovni sklad, 575 RM za RK. Zbrali so tudi okrog 60 kg zdravilnega čaja in nekaj sanitetnega materiala. Pionirji iz vasi Veliki kamen so po kapitulaciji zbrali 250 pušk, šest mitraljezov, 2 protitankovski puški, 2 minometaja ter mnogo municije in ročnih bomb. Vsega skupaj je bilo 3.000 kg. Izdali so tudi prvo številko okrajnega mladinskega časopisa »Glas mladine«.

Mladinke v kraju Rajhenburg so zbrale nad 200 knjig ter ustanovile svojo knjižnico.

Pionirji so zelo pridni pri zbiranju starega materiala. Mladinke pridno delajo na polju, posebno onim, ki so največ pretrpeli pod okupatorjem in katerim je sovražnik zažgal domove, skratka pri gospodarski obnovi.

Celjska pošta poroča

Predstojništvo pošte v Celju sprejema prijave za vstop v poštno telegrafsko in telefonsko službo. Pogoji za sprejem so sledeči: dovršeno 18. leto starosti, da je telesno in duševno zdrav, da ima izobrazbo enakovredno nižji srednji šoli, da je politično in moralno zanesljiv, kar je dokazati s potrdilom pristojnega NO odbora.

Prošnje moških in ženskih kandidatov je predati osebno pri predstojništvu pošte v Celju.

Istočasno se objavlja, da je zasebni pisemski promet za navadno in priporočeno pisemsko pošto odprt. Pisma je treba predajati na poštah pri okencu ter poštnino plačati v gotovini. Ostali poštni promet še ni odprt.

Čitajte in širite „NOVO POT“!

Imena ulic in cest v Celju

Stanje leta 1941:

1. Aškerčeva ulica, (Oebisfelder-strasse)
2. Vrtna ulica (Joh. Kovatsch,gasse)
3. Bezenškova ulica (Landwehr-strasse)
4. Cankarjeva ulica (Ringstrasse)
5. Dečkov trg (Kaiser Josef Platz)
6. Dečkova cesta, (Sanntalerstrasse)
7. Cesta na Dobravo (Karl Traunstrasse)
8. Cinkarniška pot (Zinkhüttenweg)
9. Frankopanska ul. (Graf Ulrichs Weg)
10. Gajeva ulica (Rossegerstrasse)
11. Glavni trg (Marktplatz)
12. Gledališka ulica (Theatergasse)
13. Gosposka ulica (Herrengasse)
14. Gregorčičeva ul. (Goethegasse)
15. Gubčeva ulica (Seebachergasse)
16. Ipavčeva ul. (Beethovenstrasse)
17. Jenkova ulica (Kernstockstrasse)
18. Jurčičeva ulica (Rakuschstrasse)
19. Kapucinska ulica (Sanngasse)
20. Kersnikova ulica (Hugo Wolfgasse)
21. Kovinska ulica (Preglgasse)
22. Krožna ulica (Neue Gasse)
23. Klavniška ulica
24. Ključavničarska ul. (Schlassergasse)
25. Kocenova ulica (Spitalgasse)
26. Komenskega ulica (Bachernstrasse)
27. Kovaška ulica (Schmiedgasse)
28. Kralja Petra c. (Prinz Eugenstrasse)
29. Krekova cesta (Sachsenfelderstrasse)
30. Levstikova ulica (Feldgasse)
31. Mariborska cesta (Grazerstrasse)
32. Malgajeva ulica (Sonneckerstrasse)
32. Masarykovo nabr. (Tegethoff Kai)
34. Miklošičeva c. (Graf Hermann-gasse)
35. Na okopih (Grafeigasse)
36. Oblakova ulica (Ernst Gollstrasse)
37. Obrežna cesta (Laisbergstrasse)
38. Ozka ulica (Bogengasse)
39. Lastni dom (Werkstrasse)
40. Pred grofijo (Grafeigasse)
41. Prešernova ul. (Ad. Hitler Platz)
42. Razlagova ulica (Jesenkogasse)
43. Samostanska ul. (Ambroschitzgasse)
44. Slomškov trg (Fritz Zanger Platz)
45. Sodnijska steza (Barbaragasse)
46. Stritarjeva ul. (Sulzbacherstrasse)
47. Strosmajerjeva ul. (Schillerstrasse)
48. Tavčarjeva ulica (Fellingergasse)
49. Tkalska ulica (Donatistrasse)
50. Trubarjeva ulica (Luthergasse)
51. Trg kralja Aleksandra (Bismarck Pl.)
52. Ulica Dr. Žerjava (Bahnhofgasse)
53. Prečna ulica (Eschenbachstrasse)
54. Vegova ulica (J. Gabriel Seidlgasse)
55. Vošnjakova ulica
56. Vrazov trg (Wokaun Platz)
57. Vrvarska ulica (Seilergasse)
58. Zagata (Freigasse)
59. Za kresijo (Brunnengasse)

60. Zrinjskega ulica (Rossegerstrasse)
61. Tovarniška ulica (Schmuckgasse)
62. Oblakova ulica (Brunno Ertlergasse)
63. Cesta v bukov žlak (Buchenstrasse)
64. Krožna pot (Fabrikweg)
65. Polule do Košnice (Flösserlend)
66. Prešernova ulica (Fr. Schauergasse)
67. Pokopališka c. (Friedhofstrasse)
68. Vodnkova ulica (Grabengasse)
69. Cesta na grad (Grafenstrasse)
70. Cesta na grad (ob Voglajni)
71. Na hrib Sv. Jožefa (Kärntnerstr.)
72. Soteska (Kanallgasse)
73. Kolenčeva ulica (Neckermannngasse)
74. Breg (Rann)
75. Pot k Westnu (Remscheidergasse)
76. Cesta na Mikl. hrib (Römerstrasse)
77. C. n agrad (3 poti) (Schlossbergstr.)
78. Zap. cerkve Sv. Jožefa (Steirergasse)
79. Okr. serkve Sv. Jož. (Südmark Ring)
80. Klavniška ulica (Füchernstrasse) (Stigerweg)

Nove ulice:

- »Bevkova cesta (nasproti cinkarne preko železn. mosta).
  - »Opekarska cesta« (od Pokopališke ceste do opekarne).
  - »Zavodna« (severno proge bi obsegala del Čreta med Voglajno in železnico)
  - »Galovec« (na hribu Galovec del. Sp. in Zg. Hudnje in ceste na Dobravo)
  - »Ob Ložnici« (od Ljubljanske ceste proti Savinji)
  - »Ob Sušnici« (od Ipavčeve ul. proti Lavi do Velenjske žel. proge).
- Morebitne spremembe bomo še objavili.

Stanje leta 1945.

- Aškerčeva ulica,
- Vrtna ulica,
- Veselova ulica,
- Cankarjeva cesta,
- Trg svobode,
- Dečkova cesta,
- Cesta na Dobravo,
- Cinkarniška pot,
- Frankopanska ulica,
- Miško Krajučeva ulica,
- Tomšičev trg,
- Gledališka ulica,
- Zidanškova ulica,
- Gregorčičeva ulica,
- Gubčeva ulica,
- Ipavčeva ulica,
- Jenkova ulica,
- Jurčičeva ulica,
- Savinjska ulica,
- Kersnikova ulica,
- Kovinska ulica,
- Zvezna pot,
- Teharska cesta,
- Ključavničarska ulica,
- Kocenova ulica,
- Drapšinova ulica,
- Kovaška ulica,
- Stanetova cesta,
- Ljubljanska cesta,
- Levstikova ulica,
- Mariborska cesta,
- Malgajeva ulica,
- Nabrežje svobode,
- Miklošičeva cesta,
- Na okopih,
- Oblakova ulica,
- Cesta v Lisce
- Ozka ulica,
- Delavska cesta
- Prešernova ulica,
- Na okopih,
- Razlagova ulica,
- Trg talcev,
- Slomškov trg,
- Sodnijska ulica,
- Stritarjeva ulica,
- Kocbekova ulica,
- Dr. Kržišnikova ulica,
- Tkalska ulica,
- Trubarjeva ulica,
- Titov trg,
- Kidričeva ulica,
- Leskovškova ulica,
- Vegova ulica,
- odpade (Krebekova ulica)
- Šlandrov trg,
- Vrvarska ulica,
- Zagata,
- Jetniška ulica,
- Trg mučnikov,
- Zrinjskega ulica,
- Tovarniška ulica,
- Oblakova ulica,
- Cesta v Bukovžlak,
- Zvezna pot,
- Polule,
- Prešernova ulica,
- Pokopališka ulica,
- Vodnikova ulica,
- Skalna klet (kompleks)
- Pod Kalvarijo
- Pohorska cesta
- Soteska,
- Kolenčeva ulica,
- Breg, odpade,
- Cesta na Miklavž. hrib,
- Pod gradom (kompleks),
- Plečnikova ulica,
- Večna pot,
- Teharska cesta,
- Pot na Lavo.

Objave in razglasi

OBJAVA

Po uredbi Zvezne vlade federativne Jugoslavije o ureditvi mezd in plač delavcev in nameščencev v državno-gospodarskih in privatnih podjetjih, privatnih ustanovah in organizacijah znašajo delavske mezde:

1. za nekvalificirane 6,50—11.— din na uro
2. za polkvalificirane 7,50—12,50 din na uro
3. za kvalificirane 9 —16 din na uro
4. za poslovodje, predelavce in specialno kvalificirane 11 —19 din na uro

Gori navedene plače dobivajo delavci, stari nad 18 let.

Mezde so za možko in žensko delovno moč enake, če je zaposlena pri istem delu in z istim učinkom.

Za vaje v obrtniških delavnicah in industrijskih podjetjih veljajo naslednje mezde:

1. do 6 mesecev učne dobe
1,75—2,50 din na uro
2. od 6 do 18 mesecev učne dobe
2,50—3,50 din na uro
3. od 18 do 30 mesecev učne dobe
3,50—5 din na uro
4. čez 30 mesecev učne dobe
4,50—6,50 din na uro

Mesečne plače nameščencev v vseh podjetjih, privatnih ustanovah in organizacijah znašajo:

od 1800 do 6000 din, za izjemne strokovnjake pa tudi čez 6000 din.

Plače se urejajo z ozirom na višino šolske izobrazbe in tehnične usposobljenosti. Navodila o sistematizaciji zvanj po grupah bo izdalo Ministrstvo socialne politike Zvezne vlade.

Vajenci v trgovinah in združnih organizacijah in podjetjih, razen vajencev v obrtniških delavnicah in industrijskih podjetjih, prejema mesečne plače, in to:

1. do 6 mesecev učne dobe 350—500 din
2. od 6 do 18 mesecev 490—700 din
3. od 18 do 30 mesecev 700—1000 din
4. čez 30 mesecev 910—1300 din

Delavcem in nameščencem z otroki pod 14. letom starosti se iz državnega tonda za pomoč delavskih in nameščenskih družin z otroki izplačuje dnevni dodatek 7 ozir. mesečni dodatek 175 din za otroka.

Ta dodatek se izplačuje do 18. leta starosti za otroka, če se šola in ni zaposlen.

Za čezurno delo in za delo ob nedeljah in praznikih se plača delavcem 50% več kakor znašajo njih mezde za normalni delovni čas, nameščencem pa tudi 50% več kot znaša njihova mesečna plača, vzemši da ima mesec 25 delovnih dni.

Podjetja odbijejo ob izplačilu mezd, plač in vseh dodatkov uslužbenki davek, kuluk in vse doklade in socialne doprine, ki so jih po zakonu dolžni plačevati delojemalci.

Po uredbi Zvezne vlade federativne Jugoslavije o reguliranju prejemkov državnih civilnih uslužbencev bodo znašale mesečne plače:

- Uradniške: od 2500 do 6000 din.
Uradn. pripravnikov: od 2400 do 2800 din.
Zvaničnikov: od 2000 do 3000 din.
Služiteljev: od 1800 do 2400 din.

Dnevničarjev, nadničarjev, delavcev in vršilcev dolžnosti raznih uslužbencev: od 1800 do 3000 din.

Vsi javni uslužbenci prejema poleg gornjih plač tudi rodbinsko doklado za otroke, in to za vsakega otroka po 175 din mesečno.

Gori naznačeni prejemki se izplačujejo uslužbencem v mestih, ki spadajo v I. draginjski razred. Prejemki v II. draginjskem razredu so za 15%, v III. pa za 30% manjši kakor prejemki v I. draginjskem razredu.

Dokler ni izvršena razvrstitev mest v posamezne draginjske razrede, se izplačujejo prejemki po II. draginjskem razredu.

Vsi predpisi, ki so predvidevali specialne dodatke, nagrade, posebne honorarje, tantijeme in temu podobno, so ukinjeni.

Uslužbenci, ki so sprejeti v državno službo iz jugoslovanske armade ali iz svobodnega poklica, prejema plače v oni grupi, v kateri je zvanje, v katerega so sprejeti. Na isti način se določajo prejemki aktivnih državnih uslužbencev, ki so z odlokom pristojnega organa določeni za vršilce dolžnosti višjega zvanja in položaja.

Prejemke uslužbencev ustanov socialnega zavarovanja (Osrednji urad za zavarovanje delavcev in njegovi mestni organi, Pokojninski zavodi za uslužbence, Bratovska skladnica itd.) in ustanova javne službe posredovanja dela, bo spravilo v sklad s to uredbo zvezno Ministrstvo za socialno politiko v soglasju z zveznim Ministrstvom za finance.

RAZGLAS

Za zamenjavo okupacijskih novčanic v DFJ dinarje so določena sledeča zamenjalna mesta v Celju:

Zamenjalnica I:
Denarni zavod Slovenije, podružnica Celje — Kolodvorska ulica.

Zamenjalnica II:
Pošta Celje.

Zamenjalnica III:
V prostorih bivše Ljubljanske kreditne banke, Kolodvorska ul. 1.

Zamenjalnica IV:
V prostorih bivše Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica.

Uradne ure so vsak dan od 6. do 13.

**Oblastni delegat
za zamenjavo novčanic**

Okrožni odbor OF Celje

Opr. št. II-1-150 Dne 27. VI. 1945

V predmetu obveznega zavarovanja uslužbencev vseh državnih podjetij pri Pokojn. zavodu za nameščence smo prejeli od Ministrstva za soc. politiko v Ljubljani obvestilo, da naj obvestimo vse prizadete interesente, da so nameščenci vseh podjetij, ki se nahajajo pod državno upravo, zavezani pokojninskemu zavarovanju pri Pokojninskem zavodu za nameščence, kakor vsi ostali privatni nameščenci.

Vsa prizadeta podjetja, katera se nahajajo, odnosno ko bodo prišla pod državno upravo, naj vzamejo to na znanje, in da o tem obvestijo svoje nameščence zaposlene v teh podjetjih.

Okrajni odbor RK Celje-mesto

Teden Rdečega križa se začne v nedeljo 1. julija z mitingom, ki ga priredi okrajni odbor RK s prav peštrim sporedom. Začetek ob 10. uri dopoldne v dvorani Celjskega doma. Pozivamo k obilni udeležbi.

ZAHVALA

Okrajnemu odboru Rdečega križa v Celju so darovali: Pšeničnik Miloš 5000 RM, Mislej Ant. 5000 RM, Vidic Franc 200 RM, Pohajač Anton 111 RM, Moteh Marija 50 RM, Kager Ana 50 RM, Leskošek Franc 50 RM, Germ Miloš 20 RM, Bračič Marta 20 RM, na nabiralne pole 6411 RM.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

ZAHVALA

V socialne svrhe so darovali mestnemu odboru Celje: Čoh Ana 300 RM, Agrož Anton 60 RM, Potokar Stanko in Zupančič Adolf 1000 RM, Marš Marija 100 RM, Lipovšek Franc 196,75 RM.

Odsek za socialno skrbstvo pri Okrajnem odboru OF Celje-mesto se vsem prav toplo zahvaljuje in poziva še druge zavodne Slovence, da slede tem zgledom.

RIBOLOV PREPOVEDAN

Do nadaljnje odredbe je na celotnem ozemlju Slovenije vsak ribolov prepovedan, izvzemši v zasebnih ribnikih. Enako sta prepovedana prodajanje in kupovanje rib razen onih, ki so dokazano bile ulovljene v zasebnih ribnikih ali ki so bile uvožene. Vse to velja tudi za rake.

Fizikurno društvo Celje poziva vse ljubitelje sporta, sportnike in novince, da se javijo v prostorih »Ljudske prosvete« (Narodni dom), soba št. 54 v svrhu izpolnitve pristopne izjave. Uradne ure ves dan. Odbor F. D. »Celje«.

Pozivam vse one, ki so na kakršenkoli način dobili v posest moje hrastovo pohištvo, ali mogoče vedo za njegovo nahajališče, da mi ga vrnejo oziroma sporoče, kje se nahaja.

**Bradač Rudolf,
Celje, Mariborska 1, Rebek.**

VABILO

na

USTANOVNI OBČNI ZBOR

Nabavne in prodajne zadruge z o. j. v Celju

ki se vrši v nedeljo dne 1. julija 1945 v veliki dvorani Doma Ljudske prosvete (Narodni dom) s pričetkom ob deveti uri.

Dnevni red:

1. Otvoritev, pozdrav delegatov in gostov.
2. Notranji in zunanji politični pregled.
3. Sadovi narodno osvobodilne borbe in združništvo.
4. Poročilo pripravljalnega odbora.
5. Volitev upravnega in nadzorn. odbora.
6. Slučajnosti.

Z ozirom na veliki pomen združništva, pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Naše geslo naj bo: Od vsake družine vsaj en član na to važno zborovanje!

Pristopite kot člani v zadrugo, da si zagotovite dobavo življenjskih potrebščin po primernih cenah brez odvišnih dobičkov.

Okrožni odbor OF Celje

Kmetijski odsek

Hmeljarstvo

Celje, 25. 6. 1945.

Obveščamo, da se vrši ponovno zborovanje hmeljarjev v nedeljo 1. julija 1945 ob 9. uri dopoldne v Žalcu, v dvorani Slovenskega doma (kino). Ker se bo na tem zborovanju razpravljalo o vseh perečih hmeljarskih vprašanjih, kot o izgledih vnovčenja hmelja, o hmeljarski zadrugi, hmeljarskem zakonu, oznamovanju hmelja, selekcijski postaji, hmeljarsko-kmetijski šoli, preskrbi premoga za sušenje in o vprašanju obiralcev, je nujno potrebno, da se zborovanja udeleže vsi hmeljarji, ki naj pri tej priliki iznesejo svoje želje oziroma zahteve.

Ker so tozadevne okrožnice rodle doslej nepovoljne uspehe, so vsi okrajni in krajevni kmetijski referenti odgovorni za udeležbo.

Naročamo, da vsi okrajni in krajevni kmetijski referenti postavijo za svoj delokrog hmeljarje, ki bodo na svojem področju odgovorni za hmeljarstvo. Naslove teh je treba poslati do nedelje 1. 7. 1945 Hmeljarski zadrugi v Žalcu.

Podružnica Javne borze dela

Celje

Poziv delodajalcem in delojemalcem na področju Podružn. Javne borze dela Celje.

Radi pravilne razdelitve vseh razpoložljivih delovnih moči morajo:

I.

Vsi delodajalci (javna in zasebna podjetja, obrtniki, trgovci in ostali) v 8 dneh prijaviti svoje delojemalce (delavce in nameščence) okrajnim NOO, poročevalcem za socialno skrbstvo (za okrajni NOO Celje-mesto pri Podružnici Javne borze dela Celje). Poročevalci te prijave prekontrolirajo in ugotove zlasti, če so vsi delodajalci prijavo predložili, ter pošljejo prijave »Podružnici Javne borze dela« v Celju.

Prijava mora obsegati:

1. Ime in priimek delojemalca,
2. rojstne podatke,
3. poklic, ki se ga je izučil ali priučil, pri nameščencih pa šolsko izobrazbo,
4. svojstvo, v katerem je delojemalec zaposlen in za katerega od izučenih poklicev čuti večje zanimanje.
5. število v podjetju trenutno zaposlenih delavcev, ki so za redno poslovanje še potrebni in v kakem svojstvu.

II.

Prav tako morajo v 8 dneh poročevalci za socialno skrbstvo pri krajevnih NOO popisati:

1. Vse nezaposlene v svojem območju, ne glede na to, ali se nahajajo doma, v Jugoslovanski armadi ali so sicer trenutno odsotni ali drugje začasno zaposleni.

2. vse nezaposlene ali le začasno zaposlene poljedelske (kmečke) delavce, posle, dninarje v poljedelskem delu in gospodinjstvu, ter popise preko okrajnih NOO dostaviti »Podružnici Javne borze dela« v Celju.

Vsi nezaposleni na področju Okrajnega NOO Celje-mesto se morajo prijaviti pri Podružnici Javne borze dela Celje.

Državno gradbeno podjetje »Pionir« v Celju sprejme večje število gradbenih delavcev in profesionistov za dela v mestu in področju okrožja Celje. Za hrano je preskrbljeno. Prijave sprejema pisarna podjetja v Celju, Trubarjeva ulica 35.

V torek 26. 6. 1945 sem izgubila med Slovensko Bistrico in Sp. Polskavo od pol 11 do 12 ure moški suknjič, v katerem so bili važni uradni in osebni dokumenti, kakor tudi zlato nalivno pero z monogramom A. Ranek.

Poštenega najditelja prosim, da odda najdene stvari proti lepi nagradi najbližnji Narodni mlinci ali pa pošlje direktno na tovarno nogavic na Polzeli. Stroški mu bodo povrnjeni.

Kuharico pošteno in samostojno sprejem takoj v restavracijo. Naslov v upravi »Nove poti«.

Iščem družino, ki bi sprejela v oskrbo proti dobremu plačilu 14 mesečnega fanta. Ponudbe poslati na uredništvo Nove poti.

†

Umrli nam je po težki bolezni v četrtek, dne 28. junija ob desetih dopoldne, v 60. letu starosti naša ljubljena in dobra žena, mati in stara mati

MARIJA ANA ZUPANC roj. JUG

Pogreb blage pokojnice bo v soboto dne 30. junija 1945 ob 17. uri na pokopališče sv. Kancijana v Žalcu.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v župnijski cerkvi v Žalcu v ponedeljek dne 2. julija.

Žalec, Sv. Peter v Sav. dol., Zagreb, dne 28. junija 1945.

Rodbine Zupanc, Žuraj
in ostali sorodniki.

Poizvedbe

Stumberger Franc, partizansko ime Branko, roj. 10. septembra 1923, je bil dne 10. maja popoldne pri Podplatu ujet od ustašev. Nekateri so ga videli še v Mestinju sedeti na topu. Kdor kaj ve o njem, se vljudno naproša, da to sporoči njegovi materi Justini Stumberger, Spodnje Poljčane, pošta Poljčane, ali pa Narodni mlinci, Poljčane.

Prosim vsakogar, ki bi kaj vedel o mojem sinu **Zmahar Francu**, roj. 11. 4. 1925, ki je baje izgubil desno roko ter se je zdravil v vojaški bolnici v Novem Sadu, naj sporoči na moj naslov: Cehnar Ana,

Nova vas 19, Sv. Jurij pri Celju, ali pa uredništvu »Nove poti«.

Tani Tržan, rojena v Trbovljah. V partizane je odšla 25. junija 1944 na Kozjansko področje, pozneje se je nahajala na Dolenjskem. Od božiča ni o njej nobenega sledu. Vse tovariše in tovarišice prosimo, da vsako najmanjšo stvar o njej javijo materi na naslov: Marija Tržan, Trbovlje, Loke 360.

Guzej Srečko, roj. 25. 3. 1916 v Hrastniku. V partizane je odšel 18. 9. 1944 in se od takrat ni več javil. Kdor kaj ve o njem, naj javi ženi na naslov: Guzej Amalija, Trbovlje, Loke 60.